

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 22.04.2004
COM(2004) 288 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**ΠΡΩΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 1999/5/ ΕΚ
(ΟΔΗΓΙΑ Ρ&ΤΤΕ)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Η οδηγία 1999/5/EK (στο εξής "οδηγία R&TTE") θέσπισε νέους κανόνες για την εξασφάλιση της εσωτερικής αγοράς ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού. Αντικατέστησε την οδηγία 98/13/ EK και περισσότερες από 1000 εθνικές ρυθμίσεις έγκρισης.
2. Η οδηγία καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος του εξοπλισμού που χρησιμοποιεί το ραδιοφάσμα και το σύνολο του εξοπλισμού του συνδεδεμένου με δημόσια δίκτυα τηλεπικοινωνιών (μια αγορά ύψους περίπου 80 δις. € στην ΕΕ). Καλύπτει μεταξύ άλλων τις φορητές συσκευές GSM και UMTS, τις κεραιές που χρησιμοποιούνται για δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, τα κανονικά τηλέφωνα και τους διαποδιαμορφωτές (μοντεμ) διαβίβασης δεδομένων. Η οδηγία απλούστευσε τις τεχνικές απαιτήσεις και διευκόλυνε την πρόσβαση στην αγορά για τους κατασκευαστές, οι οποίοι μπορούν σήμερα να αξιολογούν οι ίδιοι τη συμμόρφωση των προϊόντων τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

3. Η οδηγία εφαρμόζεται τώρα στον ΕΟΧ, στα περισσότερα από τα υποψήφια κράτη μέλη και στην Ελβετία και η συνολική εμπειρία από τις απλουστευμένες διευθετήσεις της είναι θετική. Η οδηγία συνέβαλε σε μια εσωτερική αγορά για το ραδιοεξοπλισμό και τον τηλεπικοινωνιακό τερματικό εξοπλισμό με σχετικά χαμηλούς φραγμούς πρόσβασης στην αγορά. Δεν παρατηρήθηκε αύξηση των ραδιοηλεκτρικών παρεμβολών. Επιπλέον δεν επηρέασε την ακεραιότητα των τηλεπικοινωνιακών δικτύων. Ωστόσο, οι διοικητικές διατάξεις της δεν τηρούνται επαρκώς, πράγμα που θέτει σε αμφισβήτηση την αναλογικότητα των διατάξεων αυτών και την αποτελεσματικότητά της κοινοποίησής τους στον τομέα.
4. Τα ζητήματα που αναφέρει πιο συχνά η κατασκευαστική βιομηχανία ως πηγές ανησυχίας είναι τα εξής:
 - (a) πληροφορίες για τους χρήστες (σήμανση, ετικέτες & οδηγίες)·
 - (b) γραφειοκρατία και έλλειψη εναρμόνισης όσον αφορά την κοινοποίηση ραδιοεξοπλισμού που χρησιμοποιεί το μη εναρμονισμένο ραδιοφάσμα·
 - (c) έλλειψη δημοσιευμένων κανονιστικών ρυθμίσεων για ραδιοφωνικές διεπαφές·
 - (d) έλλειψη εναρμόνισης της χρήσης του φάσματος και δυσκολίες όσον αφορά την εξεύρεση πληροφοριών σχετικά με τη χρήση του φάσματος.
5. Η μόνιμη επιτροπή που έχει συσταθεί από την οδηγία (TCAM) έχει επιτύχει την πραγματιστική επίλυση διάφορων αποκλινοσών ερμηνειών του βασικού κειμένου αλλά η οδηγία δεν περιέχει διατάξεις που θα παρείχαν τη δυνατότητα να καταστούν νομικά δεσμευτικές οι ερμηνείες αυτές. Η TCAM δημιούργησε μια ομάδα διοικητικής συνεργασίας (ADCO) που καλύπτει ζητήματα εποπτείας και άλλα ζητήματα άμεσου ενδιαφέροντος μεταξύ των κρατών μελών. Η μόνιμη επιτροπή

εντοπίζει όλο και περισσότερο την ισοδυναμία των ρυθμίσεων διεπαφών, δηλ. τις εθνικές ρυθμίσεις για τη χρήση του φάσματος σε επίπεδο ΕΕ και τα προβλήματα όσον αφορά την πρόσβαση στο φάσμα και την εναρμόνισή του. Τα ζητήματα αυτά τα κοινοποιούσε αρχικά στην Επιτροπή ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ECC) του CEPT. Με την έκδοση της απόφασης για το ραδιοφάσμα, που θεσπίζει ένα κατάλληλο πλαίσιο για την εναρμόνιση της κατανομής του φάσματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση έτσι ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις των κοινοτικών πολιτικών, η Επιτροπή μπορεί σήμερα να θεσπίσει τεχνικά μέτρα εφαρμογής για την αντιμετώπιση αυτών των απαιτήσεων.

6. Η οδηγία P&TTE εκδόθηκε με σκοπό την αντιμετώπιση των εμποδίων για τα προϊόντα στην ενιαία αγορά. Ωστόσο, η ενιαία αγορά για το ραδιοεξοπλισμό συνεχίζει να εμποδίζεται από τον κατακερματισμό του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και τις δυσκολίες όσον αφορά την παροχή πρόσβασης σε εναρμονισμένες συχνότητες για νέες συσκευές και υπηρεσίες. Παρά τις προσπάθειες των κρατών μελών που συνεργάζονται στο πλαίσιο του CEPT, και με ορισμένες αξιοσημείωτες εξαιρέσεις όπως οι ζώνες για τις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας, αποδείχθηκε δύσκολη η πραγματική εναρμόνιση της χρήσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων σε όλη την Ευρώπη και η έγκαιρη εξασφάλιση επαρκούς διαθέσιμου φάσματος για νέες τεχνολογίες. Αυτό εμπόδισε τη βιομηχανία της ΕΕ να επωφεληθεί από την πρόωμη ανάπτυξη της αγοράς και από σημαντικές οικονομίες κλίμακας.
7. Οι κανόνες για την εξασφάλιση πρόσβασης στο φάσμα και η διαδικασία λήψης αποφάσεων για νέες κατανομές δεν έχουν εναρμονιστεί στην ΕΕ και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων είναι απρόβλεπτες και μακρόχρονες. Αυτά τα εμπόδια επηρεάζουν συγκεκριμένα τους μικρότερους παράγοντες και καταπνίγουν την καινοτομία. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, σε νέους σημαντικούς τομείς, οι εναρμονισμένες αποφάσεις στην ΕΕ υστερούν σε σύγκριση με άλλες μεγάλες οικονομίες. Στο πλαίσιο της πολιτικής ραδιοφάσματος, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να συζητήσουν με ποιο τρόπο μπορούν να εξορθολογιστούν και να επιταχυνθούν οι αποφάσεις για τη διαχείριση του φάσματος. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει δυνατότητες πειραματικής χρήσης στο εσωτερικό της ΕΕ ώστε να βοηθούνται οι μελέτες συμβατότητας φάσματος, οι οποίες μέχρι τώρα είναι κυρίως θεωρητικές.
8. Μια σημαντική πτυχή των συζητήσεων αυτών θα είναι η αντιμετώπιση των όρων υπό τους οποίους θα πρέπει να ρυθμίζεται η χρήση του φάσματος μέσω της ρητής αδειοδότησης των χρηστών ή/και των συσκευών και της ισχυρής κατάταμησης του φάσματος. Εναλλακτικά, το γενικής χρήσης φάσμα χωρίς αδειοδότηση (φάσμα "ανοικτής διόδου") με κανόνες συγκατοίκησης (που ορίζονται σε εναρμονισμένα πρότυπα) έτσι ώστε οι συσκευές να μοιράζονται χωρίς προβλήματα το φάσμα, έχουν αποδείξει ότι ενισχύουν την καινοτομία στον τομέα των συσκευών μικρής ακτίνας δράσης. Επίσης, οι πιο ευέλικτες και λιγότερο εξαρτημένες από την τεχνολογία συνθήκες των επιμέρους "αποκλειστικών" αδειών θα διευκολύνουν επίσης την καινοτομία εκ μέρους των παραγόντων της αγοράς. Επιπλέον, οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις (γνωστικές συσκευές, ραδιοεπικοινωνία μέσω λογισμικού, υπερευρεία ζώνη) θα επιτρέψει στους αρμόδιους για κανονιστικές ρυθμίσεις να είναι πιο ευέλικτοι και να βασίζονται περισσότερο στην τεχνολογία για να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική και χωρίς παρεμβολές χρήση του φάσματος. Είναι σημαντικό για την ΕΕ να έχει μια κοινή και ανεκτική πολιτική που θα βασίζεται σε σαφείς κανόνες

για να επιτραπεί στις τεχνολογίες αυτές να αναπτυχθούν με αποτέλεσμα σαφείς κανόνες (και εναρμονισμένα πρότυπα) για την κατασκευή προϊόντων.

9. Οι αρμόδιοι για κανονιστικές ρυθμίσεις ραδιοσυχνοτήτων σε ορισμένα κράτη μέλη παρουσιάζουν κάποιες δυσκολίες όσον αφορά την εφαρμογή των διατάξεων που προέρχονται από τις βασικές έννοιες της οδηγίας και την πλήρη αποδοχή του ρόλου κοινοποιημένων οργανισμών ως κατάλληλου εργαλείου εναρμόνισης για τον προσδιορισμό των τεχνικών όρων για τη λειτουργία εξοπλισμού. Υπάρχει επίσης κατά καιρούς μια τάση να διατηρούνται οι αποφάσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά για συγκεκριμένες τεχνολογίες ως προνόμιο των εθνικών κανονιστικών αρχών για τις ραδιοσυχνότητες. Αυτό είναι αντίθετα προς τις διατάξεις της οδηγίας και τις αρχές του ΠΟΕ και της Συνθήκης.
10. Οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης και ιδίως ο ETSI ανταποκρίθηκαν ικανοποιητικά στην πρόκληση της σύνταξης των εναρμονισμένων προτύπων για την παρούσα οδηγία. Ένας περιεκτικός κατάλογος που καλύπτει περισσότερο από το 95% του εξοπλισμού που κυκλοφορεί στην αγορά δημοσιεύθηκε στην ΕΕ για υποστήριξη της λειτουργίας της οδηγίας.
11. Έχουν εκδοθεί συμπληρωματικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του άρθρου 3(3) (ε) και, σύμφωνα με αυτούς, διάφοροι τύποι εξοπλισμού πρέπει να "υποστηρίζουν ορισμένα χαρακτηριστικά που εξασφαλίζουν πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης". Οι άλλες διατάξεις του άρθρου 3(3) δεν έχουν ενεργοποιηθεί μέχρι σήμερα. Οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης που καλύπτονται από τις αποφάσεις τις σχετικές με το άρθρο 3(3) (ε) δεν είναι ίσως αυτές που προβλέπονταν αρχικά στην οδηγία. Αφορούν υπηρεσίες "ασφάλειας της ζωής" όπως οι φάροι χιονοστιβάδας και ορισμένες ραδιοφωνικές λειτουργίες κλήσης βοήθειας στη ναυτιλία. Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν παράλληλοι κανονισμοί ειδικοί για συγκεκριμένους τομείς που καλύπτουν άλλες χρήσεις του ίδιου ή παρεμφερούς εξοπλισμού και θα πρέπει να επανεξεταστεί η ανάγκη να επιβληθούν σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις στο πλαίσιο της οδηγίας.
12. Έχει καθιερωθεί ένα απλό σύστημα ταξινόμησης του εξοπλισμού. Ο εξοπλισμός ταξινομείται ως εξής: ο εξοπλισμός "κλάσης 1" δεν έχει ιδιαίτερη σήμανση και μπορεί να χρησιμοποιείται οπουδήποτε στην Κοινότητα χωρίς άδεια. Ο εξοπλισμός "κλάσης 2" φέρει ένα σήμα "συναγερμού" που δείχνει ότι υπόκειται σε εθνικούς περιορισμούς σχετικούς με τη χρήση του ραδιοφάσματος. Αποφασίστηκε να μη δημιουργηθεί ιδιαίτερη κλάση για τον εξοπλισμό που είναι τεχνικά εναρμονισμένος, αλλά για τη χρήση του οποίου οι χρήστες πρέπει να κατέχουν άδεια. Επομένως, ο εξοπλισμός αυτός παραμένει στην «κλάση 2». Μια μελέτη για τον προσδιορισμό των ζωνών συχνοτήτων, που έχουν εναρμονιστεί ουσιαστικά στην ΕΕ, έδειξε ότι υπάρχει λιγότερη εναρμόνιση από ό,τι αναμενόταν. Η διεύρυνση δεν θα επηρεάσει τους τύπους εξοπλισμού που περιλαμβάνονται στην κλάση 1.
13. Παρά τον αισθητά μειωμένο ρόλο τους, ο αριθμός των κοινοποιημένων οργανισμών (αξιολόγηση της συμμόρφωσης) αυξήθηκε από την έναρξη ισχύος της οδηγίας και ύστερα. Αυτό οφείλεται κατά ένα μέρος στην αντίστοιχη μείωση των αρμοδιοτήτων που απαιτούνται και κατά ένα μέρος σε παράγοντες σχετικούς με την αγορά, που δίδουν σημασία στην παρέμβαση των κοινοποιημένων οργανισμών (π.χ. στο εξωτερικό της ΕΕ). Η διαδικασία του παραρτήματος IV (TCF) όπου υπεισέρχεται η γνωμοδότηση ενός κοινοποιημένου οργανισμού χρησιμοποιείται σε εθελοντική

βάση, σε ευρύτερη κλίμακα από ό,τι αναμενόταν. Οι κοινοποιημένοι οργανισμοί έχουν δημιουργήσει την ένωση συμμόρφωσης P&TTE για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικών με την πρακτική λειτουργία της οδηγίας και για σύνδεση με την TCAM. Χρειάζεται βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των κοινοποιημένων οργανισμών και των εθνικών αρχών αρμόδιων για τις ραδιοσυχνότητες.

14. Η αναμενόμενη αύξηση των κοινοποιήσεων μη συμμορφούμενου εξοπλισμού μετά από τη μείωση των ελέγχων του ραδιοεξοπλισμού πριν από τη διάθεση στην αγορά δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί. Αυτό μπορεί να οφείλεται κατά ένα μέρος στο γεγονός ότι τα περισσότερα κράτη μέλη εξακολουθούν να είναι στο στάδιο ανάπτυξης των στρατηγικών εποπτείας της αγοράς. Παρατηρείται υψηλό επίπεδο διοικητικής μη συμμόρφωσης, αν και αυτό δεν οδηγεί σε αύξηση των παρεμβολών. Πολλές εθνικές ενέργειες δεν είναι ορατές σε επίπεδο ΕΕ ή σε άλλα κράτη μέλη. Αυτό προκαλεί ανησυχίες όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του σημερινού συστήματος εποπτείας της αγοράς, ενώ αποδεικνύει επιπλέον ότι οι επίσημες διαδικασίες για το χειρισμό των διασφαλίσεων είναι υπερβολικά πολύπλοκες και χρονοβόρες. Από αυτό φαίνεται ότι είναι απαραίτητη η αναθεώρηση των διατάξεων για το χειρισμό του μη συμμορφούμενου εξοπλισμού.
15. Τα δυνητικά επιβλαβή αποτελέσματα της έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία καλύπτονται από τις βασικές απαιτήσεις της οδηγίας. Η Επιτροπή όρισε ότι η ανάπτυξη εναρμονισμένων προτύπων πρέπει να βασιστεί στα όρια έκθεσης που έχουν καθοριστεί με τη σύσταση 1999/519/ ΕΚ του Συμβουλίου. Για τις συσκευές GSM υπάρχουν διαθέσιμα τέτοια πρότυπα, ενώ τα πρότυπα για τους σταθμούς βάσης δεν είναι ακόμα πλήρη. Υπάρχουν ανησυχίες στο κοινό σχετικά με αυτό το ζήτημα. Η οδηγία επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν κανονιστικές ρυθμίσεις που περιορίζουν την έναρξη της λειτουργίας σταθμών βάσης για λόγους υγείας. Σε ορισμένα κράτη μέλη προκαλούνται σημαντικές καθυστερήσεις στη δημιουργία δικτύων κινητής τηλεφωνίας λόγω της τοπικής νομοθεσίας και των διαδικασιών που αφορούν το σχεδιασμό των κεραιών. Η εναρμόνιση των προτύπων προστασίας υγείας αναμένεται ότι μελλοντικά θα υπερνικήσει τα σχετικά προβλήματα. Ωστόσο, πολλά ζητήματα που οδηγούν σε αποφάσεις σχετικά με τη χωροθέτηση των σταθμών βάσης δεν έχουν ορθή επιστημονικά θεμελίωση και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία.
16. Έχουν συναφθεί Συμφωνίες Αμοιβαίας Αναγνώρισης (ΣΑΑ) με ένα παράρτημα για εξοπλισμό P&TTE μεταξύ της ΕΕ και ορισμένων τρίτων χωρών. Οι συμφωνίες αυτές αναγνωρίζουν την αρμοδιότητα των φορέων αξιολόγησης της συμμόρφωσης αλλά διατηρούν τις ξεχωριστές εθνικές ή περιφερειακές διαδικασίες για την κυκλοφορία στην αγορά ή/και την έναρξη της λειτουργίας. Δεν υποστηρίζουν ένα επίπεδο απορρύθμισης σε τρίτες χώρες, το οποίο θα είναι συγκρίσιμο με το επίπεδο της ΕΕ, αλλά η εφαρμογή τους απαιτεί ορισμένους πόρους εκ μέρους της Επιτροπής και των αρχών των κρατών μελών. Έχουν βοηθήσει στη βελτίωση της συνεργασίας με τους αρμόδιους για κανονιστικές ρυθμίσεις σε αυτές τις χώρες, υπάρχει όμως ανάγκη αναθεώρησης των πολιτικών για τη μείωση των φραγμών για την πρόσβαση στην αγορά σε τρίτες χώρες. Στην περίπτωση της Ελβετίας η ΣΑΑ εναρμονίζει τις διαδικασίες για πρόσβαση στην ελβετική αγορά με διαδικασίες του ΕΟΧ. Όσον αφορά τις υπό ένταξη χώρες, αναμένεται ότι την εποχή της ένταξής τους θα έχουν μεταφέρει την οδηγία πλήρως στις νομοθεσίες τους.

17. Η οδηγία καλύπτει τις παρεμβολές που προκαλούνται από ραδιοπομπούς και τερματικό εξοπλισμό αλλά η οδηγία ΗΜΣ καλύπτει τα παράσιτα που προκαλούνται από άλλο εξοπλισμό. Ο στόχος είναι ο ίδιος και στις δύο περιπτώσεις και η μια ή η άλλη οδηγία μπορεί να καλύψει τον εξοπλισμό, ανάλογα με τη συγκεκριμένη εφαρμογή όσον αφορά ιδιαιτέρως ορισμένα στοιχεία εξοπλισμού πρόσβασης σε ευρεία ζώνη. Ο εξοπλισμός μπορεί να θεωρηθεί μέρος του δικτύου ή τερματικός εξοπλισμός ανάλογα με το σημείο οριοθέτησης του φορέα του δικτύου ή με απόφαση μιας εθνικής κανονιστικής αρχής (ΕΚΑ).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η πολιτική που ορίζεται από την οδηγία πρέπει να συνεχιστεί. Για να βελτιστοποιηθεί η λειτουργία της προτείνονται ορισμένες ενέργειες.

18. Όσον αφορά την ίδια την οδηγία, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μια περιορισμένη αναθεώρηση των διατάξεών της, που θα καλύπτει τα ακόλουθα ζητήματα:
- Δημιουργία δυνατοτήτων για να καταστούν νομικά δεσμευτικές οι λεπτομέρειες εφαρμογής και οι ερμηνείες της οδηγίας, με μια διαδικασία επιτροπολογίας·
 - Επανεξέταση της χρήσης των αποφάσεων του άρθρου 3.3 για σκοπούς "ασφάλειας της ζωής" και εξέταση της δυνατότητας να συμπεριληφθούν σε κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν συγκεκριμένους τομείς·
 - Εξέταση των οριακών περιοχών του πεδίου κάλυψης της οδηγίας: κάλυψη αεροναυτικού εξοπλισμού καθώς και ραδιοεξοπλισμού που δεν χρησιμοποιείται για ραδιοεπικοινωνίες·
 - Αναθεώρηση των διατάξεων για το χειρισμό μη συμμορφούμενων προϊόντων, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς αλλά να αποφευχθεί, όπου είναι δυνατό, η ανάγκη γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής·
 - Εξορθολογισμός των απαιτήσεων για πληροφορίες για το χρήστη και σήμανση οι οποίες προκύπτουν από την παρούσα οδηγία και άλλες οδηγίες νέας προσέγγισης (ιδιαίτερα την οδηγία για τη χαμηλή τάση και την οδηγία ΗΜΣ) έτσι ώστε να υπάρχουν υποχρεώσεις αναλογικές με το στόχο· εξέταση πιθανών τρόπων να καταστούν οι σχετικές πληροφορίες προσπελάσιμες σε όλους τους τύπους χρηστών, ιδιαίτερα τους ανάπηρους, κατά περίπτωση·
 - Αναθεώρηση των διατάξεων που υποχρεώνουν τους φορείς να δημοσιεύουν τα χαρακτηριστικά των δικτύων τους και εξέταση του κατά πόσο ορισμένες διατάξεις πρέπει να καταργηθούν για τους μικρότερους φορείς·
 - Εξέταση του εάν ο τερματικός εξοπλισμός που δεν είναι ραδιοεξοπλισμός θα πρέπει να αφαιρεθεί από την οδηγία και, επομένως, να καλύπτεται μόνο από την οδηγία ΗΜΣ και την οδηγία χαμηλής τάσης. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην ύπαρξη παραγόντων με δεσπόζουσα θέση, στην πιθανή εκ νέου καθιέρωση εθνικών κανονιστικών ρυθμίσεων ομαδοποίηση εξοπλισμού με υπηρεσίες δικτύου και την ανάγκη σταθερότητας για τους κατασκευαστές·

- Εξέταση τρόπων διασφάλισης ενός συνεκτικού νομικού πλαισίου για την αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών από το ραδιοφωνικό και λοιπό εξοπλισμό·
- Διασφάλιση της συνεκτικότητας της οδηγίας, των διατάξεών της και της ορολογίας της με το πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες·
- Εξέταση της ενδεχόμενης εφαρμογής του άρθρου 3(3) (στ) ώστε να συμπεριληφθούν απαιτήσεις προσπελασιμότητας για ορισμένους τύπους τερματικών. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον εξοπλισμό επείγουσας ανάγκης όπου θα πρέπει να είναι εγγυημένη η προσπελασιμότητα. Ως προς αυτό θα πρέπει να αρχίσουν συζητήσεις με τα κράτη μέλη για να αποσαφηνιστούν τα όρια μεταξύ του εξοπλισμού και των δικτύων για ζητήματα σχετικά με την προσπελασιμότητα και για την ανάληψη κοινών δράσεων για την ενθάρρυνση εναρμονισμένων λύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

19. Όσον αφορά τη διαχείριση της οδηγίας προτείνονται ορισμένες ενέργειες:

- η συνεργασία μεταξύ των κοινοποιημένων οργανισμών (ένωση συμμόρφωσης P&TTE) και των εθνικών αρμόδιων για κανονιστικές ρυθμίσεις όσον αφορά το ραδιοφάσμα θα πρέπει να βελτιωθεί ώστε να διασφαλιστεί η καθοδήγηση των καινοτόμων προϊόντων χωρίς συγκρούσεις.
- Η Επιτροπή θα πρέπει να μελετήσει τη συμβατότητα των τεχνικών διατάξεων των τοπικών πολεοδομικών κανονισμών για σταθμούς βάσης με την οδηγία.

20. Όσον αφορά την εναρμόνιση και τη διαχείριση του φάσματος:

- Μετανάστευση περισσότερου εξοπλισμού από την κλάση 2 (επιβολή εθνικών περιορισμών) στην κλάση 1 (χρήση οπουδήποτε στην Κοινότητα). Η απόφαση για το ραδιοφάσμα¹ θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την επίτευξη ενός περισσότερο εναρμονισμένου φάσματος, ιδιαίτερα για καταναλωτικά προϊόντα και συσκευές μικρής ακτίνας δράσης.
- Έναρξη συζητήσεων με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της απόφασης για το ραδιοφάσμα με σκοπό τον εξορθολογισμό της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για κατανομές συχνοτήτων για νεοεμφανιζόμενες εφαρμογές, όπου θα περιλαμβάνεται η δημιουργία δυνατοτήτων για πειραματισμούς στην ΕΕ έτσι ώστε να επιτύχουμε ένα πιο επιτρεπτικό περιβάλλον, που θα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της ΕΕ
- Συζήτηση στο ίδιο πλαίσιο των πλεονεκτημάτων πολιτικής του περιορισμού των εμποδίων πρόσβασης στο ραδιοφάσμα και των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις για τη μείωση της ανάγκης για επιμέρους άδειες και για αυστηρή κατάτμηση του φάσματος.

¹ Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο της απόφασης για το ραδιοφάσμα (676/2002/ΕΚ) από την έκδοσή της το Μάρτιο του 2002 και ύστερα πρόκειται να παρουσιαστούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά το πρώτο τρίμηνο του 2004, και θα συμπεριλαμβάνουν μια περαιτέρω ανάλυση της σχέσης των κανονιστικών ρυθμίσεων για το ραδιοφάσμα με την οδηγία P&TTE.

21. Όσον αφορά το διεθνές εμπόριο:

- Δεδομένου του υπάρχοντος επιπέδου απορρύθμισης και των σημαντικών πόρων που απαιτούνται για τη διαχείριση των ΣΑΑ, η πραγματική προστιθέμενη αξία τέτοιων συμφωνιών για τους κατασκευαστές και τα συμφέροντα πιστοποίησης της ΕΕ είναι αμφισβητήσιμη. Η Επιτροπή εξετάζει πιο αποτελεσματικούς τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων πρόσβασης στην αγορά για τους κατασκευαστές της ΕΕ.

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**ΠΡΩΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 1999/5/ ΕΚ
(ΟΔΗΓΙΑ Ρ&ΤΤΕ)**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή.....	10
2.	Έκθεση για τη λειτουργία της οδηγίας	11
2.1.	Πρόοδος της εφαρμογής	11
2.2.	Λειτουργία της TCAM.....	12
2.3.	Εναρμονισμένα πρότυπα.....	12
2.4.	Αποφασεις της επιτροπης.....	13
2.5.	Λειτουργία των κοινοποιημένων οργανισμών.....	15
2.6.	Εποπτεία της αγοράς.....	17
2.7.	Ηλεκτρομαγνητικά πεδία	18
2.8.	Παρεμβολείς.....	20
3.	Εκτιμηση της αποτελεσματικότητας της οδηγίας.....	20
3.1.	Γενικά.....	20
3.2.	Συμμόρφωση του ραδιοεξοπλισμού	21
3.3.	Καμία επίδραση στην ακεραιότητα των δικτύων	21
3.4.	Τα προβλήματα που εντοπίζουν τα ενδιαφερόμενα μέρη.....	21
3.5.	Παρεκκλίσεις μεταξύ των στόχων και των διατάξεων της οδηγίας και των εθνικών κανονισμών για τις ραδιοεπικοινωνίες	22
3.6.	Προβλήματα κατά την αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με το ραδιοφάσμα	23
3.7.	Πρέπει ο τερματικός εξοπλισμός να εξακολουθήσει να ρυθμίζεται βάσει της παρούσας οδηγίας;	24
3.8.	Η οριοθέτηση της οδηγίας	25
3.9.	Ανάγκη για αναθεώρηση των διατάξεων που διέπουν τη μη συμμόρφωση.....	25
3.10.	Σχέση και επικαλύψεις με άλλες οδηγίες.....	25
4.	Διεθνεις πτυχες.....	26
5.	Συμπερασματα	28

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αγορά τηλεπικοινωνιών και ραδιοεξοπλισμού ανερχόταν σε περίπου 80 δις. Ευρώ το 2000 . Μετά από κάποια έτη ανάπτυξης ακολούθησε μια περίοδος στασιμότητας, ιδίως στον τομέα του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, δεδομένου ότι πολλοί φορείς που είχαν επιβαρυνθεί με πολλά χρέη ελαχιστοποίησαν τις επενδύσεις. Η ευρωπαϊκή βιομηχανία είναι ανταγωνιστική σε ορισμένους τομείς, ιδιαίτερα στον τομέα των κινητών επικοινωνιών, αλλά η συνέχιση της ανταγωνιστικότητάς της θα εξαρτηθεί, μεταξύ άλλων, από ένα κανονιστικό περιβάλλον φιλικό προς την καινοτομία και από μια εσωτερική αγορά που λειτουργεί σωστά.

Η οδηγία 1999/5/EK (οδηγία P&TTE) διευκολύνει τη δημιουργία μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς στην Κοινότητα, με τη θέσπιση ενός κανονιστικού πλαισίου για την κυκλοφορία στην αγορά, την ελεύθερη κυκλοφορία και τη θέση σε λειτουργία ραδιοεξοπλισμού και τερματικού εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών. Καλύπτει ένα ευρύ φάσμα εξοπλισμού, όπου περιλαμβάνονται οι συσκευές χειρισμού για πόρτες γκαράζ, οι συσκευές κινητής τηλεφωνίας, τα κανονικά τηλέφωνα, οι διαποδιαμορφωτές επικοινωνίας δεδομένων και οι κεραιές που χρησιμοποιούνται για κινητά δίκτυα. Το προηγούμενο καθεστώς (98/13/EK), που βασιζόταν κυρίως σε υποχρεωτικά πρότυπα, δεν ήταν ικανό να παρακολουθήσει τις μεταβολές της τεχνολογίας και τις εξελίξεις της αγοράς. Επιπλέον, άφηνε ένα σημαντικό ποσοστό της αγοράς ραδιοεξοπλισμού υπό την κάλυψη περισσότερων από 1000 εθνικών κανονιστικών ρυθμίσεων στα κράτη μέλη.

Η παρούσα οδηγία άρχισε να ισχύει στις 7 Απριλίου 1999 και οι μεταβατικές διατάξεις της εξαντλήθηκαν στις 8 Απριλίου 2001. Τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να μεταφέρουν και να εφαρμόσουν τις διατάξεις της το αργότερο μέχρι τις 8 Απριλίου 2000.

Η οδηγία καλύπτει ζητήματα εναρμόνισης φάσματος στο βαθμό που υπάρχει μια κοινή βάση για την αντιμετώπιση των επιβλαβών παρεμβολών. Ωστόσο, η οδηγία δεν περιλαμβάνει μηχανισμό για την αντιμετώπιση του βασικού ζητήματος του κατακερματισμού της κατανομής και της απόδοσης του φάσματος, πράγμα που έχει επιπτώσεις στο συνολικό στόχο της υποστήριξης της ενιαίας αγοράς ραδιοεξοπλισμού.

Η παρούσα έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας, το οποίο επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να επανεξετάσει τη λειτουργία της οδηγίας και να υποβάλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με τη λειτουργία της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όσον αφορά συγκεκριμένα τα εξής:

- πρόοδος σχετικά με τη σύνταξη των σχετικών προτύπων
- προβλήματα που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή
- δραστηριότητες της TCAM
- πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς για τις συσκευές
- ανάπτυξη του κανονιστικού πλαισίου για την κυκλοφορία στην αγορά και τη θέση σε λειτουργία, έτσι ώστε:

- να διασφαλιστεί ένα συνεκτικό σύστημα σε επίπεδο Κοινότητας για όλες τις συσκευές
 - να είναι δυνατή η σύγκλιση του τομέα των τηλεπικοινωνιών, του οπτικοακουστικού τομέα και του τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών · και
 - να καταστεί δυνατή η εναρμόνιση των κανονιστικών μέτρων σε διεθνές επίπεδο.
- εξέταση του εάν εξακολουθούν να είναι απαραίτητες οι βασικές απαιτήσεις για όλες τις κατηγορίες συσκευών
 - εξέταση του εάν οι διαδικασίες του παραρτήματος IV (επιδίωξη γνωμοδότησης κοινοποιημένου οργανισμού για έναν τεχνικό φάκελο κατασκευής) είναι αναλογικές για τις συσκευές που καλύπτονται από το εν λόγω παράρτημα· και
 - προτάσεις για περαιτέρω μέτρα για την επίτευξη της πλήρους εφαρμογή του στόχου της οδηγίας.

Το τμήμα 2 της παρούσας έκθεσης παρουσιάζει μια πραγματολογική έκθεση σχετικά με τη λειτουργία της οδηγίας από τη θέσπισή της και ύστερα, και στη συνέχεια το τμήμα 3 εκτιμά το βαθμό στον οποίο η οδηγία ήταν αποτελεσματική όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της. Το τμήμα 4 καλύπτει διεθνή ζητήματα, και στη συνέχεια το τμήμα 5 διατυπώνει ορισμένες συστάσεις εντός και εκτός του πλαισίου της οδηγίας με σκοπό την επίτευξη της πλήρους εφαρμογής του στόχου της οδηγίας.

2. ΈΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

2.1. Πρόοδος της εφαρμογής

Η οδηγία εφαρμόζεται σήμερα σε όλο τον ΕΟΧ, στην Ελβετία και στα περισσότερα νέα κράτη μέλη. Λίγα κράτη μέλη είχαν θεσπίσει τους νόμους, τις κανονιστικές ρυθμίσεις και τις διοικητικές διατάξεις που ήταν απαραίτητες για τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία πριν από την προθεσμία της 7η Απριλίου του 2000. Ορισμένα κράτη μέλη θεώρησαν απαραίτητη τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων σε αναμονή της πλήρους εφαρμογής της οδηγίας στην εθνική νομοθεσία.

Η λεπτομερής εξέταση των εθνικών μέτρων εφαρμογής εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωσε ότι δεν υπήρχαν ουσιαστικές αποκλίσεις στα βασικά κείμενα. Σε μεγάλο βαθμό, αυτό οφείλεται στην ομάδα καθοδήγησης και στις ομάδες ad hoc που συνέστησε η Επιτροπή με ευρεία εκπροσώπηση των διοικήσεων των εθνικών κανονιστικών αρχών, της βιομηχανίας, και των εμπειρογνομόνων. Αυτή η σύνθεση βοήθησε στην ερμηνεία των ασαφών σημείων και μελέτησε βασικούς τομείς για τη λήψη αποφάσεων (βασικές απαιτήσεις, κλάσεις εξοπλισμού, εκδόσεις διεπαφών και εποπτεία) πριν από την πρώτη συνεδρίαση της TCAM.

Πληροφορίες σχετικά με τα εθνικά μέτρα εφαρμογής παρουσιάζονται στον ιστοχώρο Europa². Τα πρωτογενή μέσα φαίνεται ότι είναι ικανοποιητικά σε όλα τα κράτη μέλη αλλά τα δευτερογενή μέτρα που οδηγούν στη δημοσίευση κανονιστικών ρυθμίσεων για τις διεπαφές

² <http://europa.eu.int/comm/enterprise/rtte>

(άρθρο 4(1)) και τεχνικών προδιαγραφών για διεπαφές δικτύου (άρθρο 4(2)) δεν φαίνεται ακόμη ότι είναι πλήρως αποτελεσματικά.

2.2. Λειτουργία της TCAM

Η μόνιμη επιτροπή (Επιτροπή αξιολόγησης της συμμόρφωσης και εποπτείας της αγοράς στον τομέα των τηλεπικοινωνιών ή TCAM) συνεδρίασε 14 φορές τα τέσσερα πρώτα έτη της λειτουργίας της οδηγίας. Η μόνιμη επιτροπή κάλεσε εκπροσώπους από τα νέα κράτη μέλη, τους κατασκευαστές, τους φορείς δικτύων, τις οργανώσεις προτύπων και τους κοινοποιημένους οργανισμούς να συμμετάσχουν ως παρατηρητές αλλά συνέρχεται σε κλειστή συνεδρίαση όποτε είναι απαραίτητο.

Σε συμβουλευτικό ρόλο, η μόνιμη επιτροπή επικεντρώθηκε στην εξεύρεση πραγματιστικής επίλυσης των ασαφών σημείων και των ερμηνειών του βασικού κειμένου της οδηγίας. Οι καρποί αυτής των εργασιών είναι διαθέσιμοι για το κοινό στον ιστοχώρο Europa. Πολλά από αυτά τα ζητήματα μπορούν να επιλυθούν με ερμηνείες που υποστηρίζονται ομόφωνα. Εξακολουθεί ωστόσο να υπάρχει έλλειψη εναρμονισμένης εφαρμογής για ορισμένες δευτερεύουσες πτυχές της οδηγίας (π.χ. τύποι των συσκευών που πρέπει να κοινοποιούνται στις αρχές τις αρμόδιες για το ραδιοφάσμα, επίπεδο των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται, κατάλογος των παραμέτρων στις εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις για ραδιοφωνικές διεπαφές). Αυτό περιπλέκει την εφαρμογή της οδηγίας και προκαλεί αβεβαιότητα για τους κατασκευαστές. Αυτό θα μπορούσε να αποφευχθεί με τη θέσπιση μηχανισμών στην οδηγία, οι οποίοι θα επιτρέπουν να καθίστανται νομικά δεσμευτικές οι ερμηνείες αυτές.

Στον κανονιστικό της ρόλο, η μόνιμη επιτροπή συμφώνησε σε μια απλή ταξινόμηση του εξοπλισμού στο πλαίσιο του άρθρου 4(1) και εξέτασε ορισμένες προτάσεις για την επιβολή βασικών απαιτήσεων του άρθρου 3(3) της οδηγίας.

Υπάρχει ανάγκη να διατηρηθεί η εστίαση σε ζητήματα πολιτικής στην επίσημη επιτροπή και να διασφαλιστεί ότι θα υπάρχει επαρκής προπαρασκευαστική συζήτηση σε κατάλληλα διαμορφωμένες υποομάδες. Προσωρινές ομάδες ad hoc έχουν προσφέρει συμβουλές σχετικά με τους ορισμούς των ραδιοφωνικών διεπαφών και την ταξινόμηση του εξοπλισμού. Μια πιο μόνιμη υποομάδα, η "ομάδα διοικητικής συνεργασίας" (ADCO) ασχολείται με ζητήματα άμεσου ενδιαφέροντος μεταξύ των εθνικών διοικήσεων όπως η εποπτεία και οι κοινοποιήσεις της μη εναρμονισμένης χρήσης του ραδιοφάσματος.

Τώρα που έχουν αντιμετωπιστεί τα πρώιμα λειτουργικά ζητήματα, η TCAM επικεντρώνεται όλο και περισσότερο σε προβλήματα πρόσβασης στην αγορά, τα οποία οφείλονται στην έλλειψη εναρμόνισης της χρήσης του ραδιοφάσματος. Αυτό προσφέρει την ευκαιρία εφαρμογής των διατάξεων της οδηγίας για τη σήμανση των τομέων στους οποίους υπάρχει κατακερματισμός του φάσματος στην Κοινότητα και όπου η εναρμόνιση θα ήταν επωφελής για την ενιαία αγορά. Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντικό να αναπτυχθεί η αποτελεσματική συνεργασία με την Επιτροπή ραδιοφάσματος και με τις εθνικές αρχές της ΕΕ που είναι αρμόδιες για την κανονιστική ρύθμιση σε θέματα ραδιοφώνου.

2.3. Εναρμονισμένα πρότυπα

Οι οργανισμοί προτύπων, και ιδιαίτερα η ETSI, ανταποκρίθηκαν ικανοποιητικά στην πρόκληση για την εννοιολογικό πλαίσιο ενός συνόλου εναρμονισμένων προτύπων για υποστήριξη της οδηγίας. Ένας κατάλογος των τίτλων και των αριθμών αναφοράς των

σχετικών εναρμονισμένων προτύπων δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα και ενημερώνεται σε τριμηνιαία περίπου διαστήματα³.

Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η απουσία εναρμονισμένων προτύπων αποτελεί εμπόδιο για τη λειτουργία της οδηγίας, με εξαίρεση ενδεχομένως τα πρότυπα για έκθεση σε ραδιοσυχνότητες τα οποία απαιτούνται για την υποστήριξη της σύστασης 1999/519/ΕΚ του Συμβουλίου⁴. Γενικά, θα ήταν χρήσιμες κάποιες εργασίες που θα αποσκοπούν στον εξορθολογισμό και τη μείωση του αριθμού των προτύπων.

Η Επιτροπή δίνει προσοχή στις ανησυχίες των εθνικών αρμόδιων για κανονιστικές ρυθμίσεις όσον αφορά τη μείωση των εμποδίων για την πρόσβαση στο ραδιοφάσμα με την κατανομή μεγαλύτερου μέρους του φάσματος για εφαρμογές που δεν χρειάζονται ή είναι απαλλαγμένες από άδεια. Κατά καιρούς οι αρμόδιοι για κανονιστικές ρυθμίσεις εκφράζουν ανησυχία για τη διαδεδομένη "κατάχρηση" αυτής της προσέγγισης και για τη συνακόλουθη εκτός ελέγχου κατάσταση. Είναι εμφανής μια τάση για την καθιέρωση αναλυτικών κανόνων για ορισμένες εφαρμογές σε ζώνες ISM (π.χ. στη ζώνη των 2.4 GHz). Γενικά, ωστόσο αυτές οι ζώνες αποδεικνύουν ότι τα μειωμένα εμπόδια για το ραδιοφάσμα ενισχύουν την καινοτομία. Μια πιο αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας και ιδιαίτερα του άρθρου 3(2) θα μπορούσε να επιτευχθεί με τη θέσπιση πιο δίκαιων και σαφών κανόνων συγκατοίκησης του φάσματος μέσω εναρμονισμένων προτύπων. Αυτή είναι μια πτυχή μιας ευρύτερης συζήτησης σχετικά με τη μείωση των εμποδίων για το ραδιοφάσμα, που καλύπτεται στο τμήμα 3 της παρούσας έκθεσης.

Δεν έχουν εντοπισθεί επίσημα κάποια μειονεκτήματα των δημοσιευμένων εναρμονισμένων προτύπων υπό το άρθρο 5 της οδηγίας. Οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν μπορούν να αντιμετωπιστούν απευθείας σε επίπεδο τυποποίησης και δεν χρειάστηκε ποτέ να επικαλεσθεί κανείς την επίσημη διαδικασία διασφάλισης. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ερμηνεία ή τους όρους της συμμόρφωσης όπως επιτρέπεται στο πλαίσιο του άρθρου 5(1). Επίσης, για τον ίδιο λόγο δεν δημοσιεύθηκαν κοινοποιήσεις για απόσυρση εναρμονισμένων προτύπων.

2.4. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.4.1. Συμπληρωματικές απαιτήσεις για τα προϊόντα

Η Επιτροπή διαβουλευθήκε με την TCAM σχετικά με διάφορες προτάσεις για τη θέσπιση συγκεκριμένων βασικών απαιτήσεων στο πλαίσιο του άρθρου 3(3). Συμφωνήθηκαν οι απαιτήσεις και εκδόθηκαν οι αντίστοιχες αποφάσεις της Επιτροπής⁵ σε σχέση με τα εξής: φάρους χιονοστιβάδας, ραδιοεξοπλισμό που χρησιμοποιείται στα σκάφη για ορισμένες πλωτές οδούς εσωτερικής ναυσιπλοΐας, ορισμένα στοιχεία εξοπλισμού που προορίζονται για συμμετοχή στο παγκόσμιο ναυτιλιακό σύστημα κινδύνου και ασφάλειας (GMDSS) και εξοπλισμό για την υπηρεσία του συστήματος αυτόματου εντοπισμού (AIS). Σε όλες τις

³ <http://europa.eu.int/comm/enterprise/rte/harstand.htm>, πρότυπα δημοσιεύονται υπό την οδηγία "χαμηλής τάσης" (73/23/EOK, http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/lv/index.htm) και την οδηγία ΗΜΣ (89/336/EOK, http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/emc/index.htm) αυτά μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης με τις σχετικές βασικές απαιτήσεις της οδηγίας P&TTE.

⁴ Σύσταση 1999/519/ΕΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 1999 περί του περιορισμού της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (0 Hz έως 300 GHz), ΕΕ L 199 30.7.1999.

⁵ Πλήρης κατάλογος των αποφάσεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της οδηγίας παρουσιάζεται στη διεύθυνση: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/rte/decision/present.htm>

περιπτώσεις, οι αποφάσεις επικαλούνται το άρθρο 3(3) (ε) κατά το ότι ο σχετικός εξοπλισμός "υποστηρίζει ορισμένα χαρακτηριστικά που διασφαλίζουν την πρόσβαση σε υπηρεσίες ανάγκης". Πιο συγκεκριμένα, συνδέονται με τη διασφάλιση συγκεκριμένων υπηρεσιών ασφάλειας της ζωής και, κατά την έννοια αυτή, έχουν περιφερειακό χαρακτήρα σε σχέση με τον αρχικό στόχο της οδηγίας. Συνεχίζεται μια άλλη συζήτηση σχετικά με τη δυνατότητα της οδηγίας (άρθρο 3(3) (δ)) να καταπολεμήσει τη δόλια χρήση των κλεμμένων κινητών τηλεφώνων.

Άλλες προτάσεις για βασικές απαιτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 3(3) αποδείχθηκαν περισσότερο αμφιλεγόμενες. Για παράδειγμα, εξετάστηκε το ενδεχόμενο της παροχής πρόσβασης σε περιπτώσεις ανάγκης από τερματικά σε κατάσταση διακοπής της παροχής ρεύματος από το δίκτυο και την ευαισθησία των συστημάτων ασφάλειας σε ψευδείς συναγερμούς. Μετά από συζητήσεις στην TCAM, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τέτοιου είδους απαιτήσεις δεν ήταν δικαιολογημένες και θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν την καινοτομία. Οι δυνάμεις της αγοράς παρέχουν τη δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να κάνουν τις επιλογές τους υπό συνθήκες πλήρους πληροφόρησης στους τομείς αυτούς.

Δημιουργήθηκαν επίσης ομάδες ad hoc για να εξετάσουν, ιδιαιτέρως, το άρθρο 3(3) (στ) "να υποστηρίζουν ορισμένες λειτουργίες προκειμένου να διευκολύνεται η χρησιμοποίησή τους από άτομα με ειδικές ανάγκες". Η ομάδα εξέτασε ένα σημαντικό αριθμό προβλημάτων προσπελασιμότητας σε τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Ορισμένα από τα ζητήματα ήταν στην οριακή γραμμή με τα ζητήματα δικτύων. Διαπιστώθηκε τα εξής:

- υπάρχει ανάγκη για μια υποχρεωτική απαίτηση για διαλειτουργικότητα του βοηθητικού εξοπλισμού στην Ευρώπη.
- η προσπελασιμότητα πρέπει να υπάρχει ως απαίτηση για τα τερματικά επείγουσας ανάγκης και τα δημόσια τερματικά.

Δεν υπάρχουν απαιτήσεις του άρθρου 3(3) για τερματικό εξοπλισμό τηλεπικοινωνιών (δηλαδή, για το μη ραδιοφωνικό εξοπλισμό). Εν όψει της απουσίας των απαιτήσεων του άρθρου 18(3) (βλ. παρακάτω), αυτό σημαίνει ότι όλες οι βασικές απαιτήσεις για τον εξοπλισμό αυτό καλύπτονται από το άρθρο 3(1). Για το σκοπό αυτό, επαρκούν τα πρότυπα που είναι εναρμονισμένα στο πλαίσιο των οδηγιών χαμηλής τάσης και ΗΜΣ.

Στο πλαίσιο του άρθρου 18(3), η Επιτροπή δέχτηκε ένα αίτημα από τη Γαλλία για συμπληρωματικές τεχνικές απαιτήσεις για την προστασία ορισμένων χαρακτηριστικών της εθνικής υπηρεσίας φωνητικής τηλεφωνίας. Εκδόθηκε μια αντίστοιχη απόφαση της Επιτροπής. Η απόφαση αυτή έχει ελάχιστη πρακτική σημασία σήμερα και έληξε επίσημα στις 7 Οκτωβρίου του 2002. Κανένα άλλο κράτος μέλος δεν άσκησε αυτήν την επιλογή.

2.4.2. Ταξινόμηση του εξοπλισμού

Η απόδοση ενός αναγνωριστικού κωδικού κατηγορίας εξοπλισμού σύμφωνα με το άρθρο 4(1) αποδείχθηκε σημαντική και συνεχής εργασία. Μια ομάδα ad hoc μελέτησε το ζήτημα και συνέστησε μια πολύ απλή ταξινόμηση του ραδιοεξοπλισμού σε δύο κατηγορίες. Αυτό

υλοποιήθηκε στην απόφαση 2000/299/ ΕΚ⁶ της Επιτροπής. Ο εξοπλισμός κλάσης 1 δεν φέρει καμία ιδιαίτερη σήμανση και μπορεί να κυκλοφορεί στην αγορά και να τίθεται σε λειτουργία οπουδήποτε στην Κοινότητα. Η κλάση 2 φέρει ένα κωδικό σήμα αναγνώρισης που σημαίνει ότι ισχύουν συγκεκριμένοι εθνικοί περιορισμοί. Μια έρευνα έδειξε ότι τα νέα κράτη μέλη έχουν προσαρμόσει το φάσμα συχνοτήτων τους ώστε να είναι συμβατό με τους τρέχοντες ορισμούς της κλάσης 1. Η Επιτροπή αποσκοπεί επιπλέον στο να εξασφαλίσει ασφάλεια δικαίου για τον τρέχοντα κατάλογο της κλάσης 1 και να επεκτείνει αυτόν τον κατάλογο, εκδίδοντας τεχνικά μέτρα εφαρμογής της εναρμόνισης μέσω αποφάσεων της Επιτροπής δυνάμει της απόφασης για το ραδιοφάσμα.

Η συνεχιζόμενη εξέταση των κωδικών αναγνώρισης της κλάσης φαίνεται ότι χρησίμευσε για να δώσει έμφαση στις διαφορές και όχι να επικεντρωθεί σε τρόπους επέκτασης της κλάσης 1. Μια πρόταση για υποδιαίρεση της κλάσης 1 για τον εξοπλισμό που είναι τεχνικά εναρμονισμένος αλλά για τον οποίο υπάρχουν εθνικές διοικητικές διατάξεις όπως ατομικά τέλη άδειας δεν έγινε δεκτή. Ωστόσο, συμφωνήθηκε να προστεθούν σχόλια στον ενδεικτικό κατάλογο της κλάσης 2 που βρίσκεται στον ιστοχώρο Euroρα ώστε να φαίνεται εάν απαιτείται η κοινοποίηση αυτών των συσκευών βάσει του άρθρου 6(4). Η έλλειψη ευθυγράμμισης μεταξύ των κλάσεων και η ανάγκη κοινοποίησης του εξοπλισμού έχει προκαλέσει ορισμένες δυσκολίες και χρειάζεται περαιτέρω εξέταση. Υπάρχει ωστόσο ο κίνδυνος να προκύψει μια υπερβολικά πολύπλοκη ταξινόμηση που θα παρεμποδίσει την ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά και θα είναι ακατανόητη για τους καταναλωτές και τους κατασκευαστές.

2.5. Λειτουργία των κοινοποιημένων οργανισμών

Ο ρόλος των κοινοποιημένων οργανισμών είναι σημαντικά μειωμένος στο πλαίσιο της οδηγίας. Η διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που βασίζεται στην πλήρη διασφάλιση της ποιότητας (ενότητα Η της συνολικής προσέγγισης) μεταφέρεται από το προηγούμενο καθεστώς. Κατά τα άλλα, δεν υπάρχουν ρητές δραστηριότητες δοκιμών ή πιστοποιήσεις. Μπορεί να ζητηθεί από τους κοινοποιημένους οργανισμούς να παρέχουν συμβουλές για κατάλληλες ακολουθίες δοκιμών για ραδιοφωνικά προϊόντα ή να γνωμοδοτήσουν σχετικά με ένα τεχνικό φάκελο κατασκευής.

Αν και οι κατασκευαστές έχουν πάντα τη δυνατότητα, αν επιθυμούν να επιδιώξουν τη συμμετοχή ενός κοινοποιημένου οργανισμού, δεν έχουν την υποχρέωση να το πράξουν σε περιπτώσεις τερματικού εξοπλισμού που δεν είναι επίσης ραδιοφωνικός εξοπλισμός ή για ραδιοφωνικό εξοπλισμό που καλύπτεται από ένα εναρμονισμένο πρότυπο που παραπέμπει σε κατάλληλες ακολουθίες δοκιμών⁷. Πάντως, χρησιμοποιείται η εθελοντική συμμετοχή ενός κοινοποιημένου οργανισμού χρησιμοποιώντας τις διαδικασίες του παραρτήματος IV (Τεχνικός φάκελος κατασκευής). Αυτό σημαίνει ότι η συμμετοχή αυτή μπορεί να συνεχιστεί ενόψει της απουσίας κανονιστικών ρυθμίσεων και δημιουργούνται ερωτήματα σχετικά με την ανάγκη να διατηρηθούν οι εθελοντικές γνωμοδοτήσεις ή ακόμα και να διατηρηθεί η υποχρεωτική συμμετοχή σε κάθε περίπτωση. Ωστόσο, μια πτυχή που απαιτεί μελέτη είναι το

⁶ Απόφαση 2000/299/ΕΚ της Επιτροπής της 6 Απριλίου 2000 για τη θέσπιση αρχικής ταξινόμησης ραδιοεξοπλισμού και τερματικού τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και των συναφών κωδικών αναγνώρισης, ΕΕ L 97 της 19.4.2000.

⁷ Σε περίπτωση απουσίας εναρμονισμένων προτύπων που καλύπτουν τους ακουστικούς κραδασμούς και τους κινδύνους για την υγεία από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, αναπτύχθηκε μια συζήτηση σχετικά με το εάν αυτές οι απαιτήσεις προϋποθέτουν τη συμμετοχή κοινοποιημένων οργανισμών. Αυτό ισχύει από νομική άποψη αν και δεν ήταν αυτή η πρόθεση του νομοθέτη.

εάν υπάρχει επαρκής εναρμόνιση όσον αφορά τον τρόπο διατύπωσης των γνωμοδοτήσεων. Υπάρχει έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο με τον οποίο ορίζονται οι κοινοποιημένοι οργανισμοί για το σκοπό αυτό και όσον αφορά τη διαδικασία έκδοσης των γνωμοδοτήσεών τους. Εφόσον τα περισσότερα προϊόντα καλύπτονται σήμερα από τα εναρμονισμένα πρότυπα, οι εργασίες των κοινοποιημένων οργανισμών μπορούν όλο και περισσότερο να εστιάζονται σε καινοτόμα ραδιοφωνικά προϊόντα. Η συνεργασία μεταξύ των κοινοποιημένων οργανισμών και των εθνικών αρμόδιων για κανονιστικές ρυθμίσεις του ραδιοφάσματος πρέπει να διασφαλίσει ότι η σχετική καθοδήγηση δεν θα προκαλεί συγκρούσεις.

Υπάρχουν εναρμονισμένα πρότυπα για τα περισσότερα προϊόντα και επομένως προκαλεί ίσως έκπληξη το γεγονός ότι ο αριθμός των κοινοποιημένων οργανισμών αυξήθηκε σημαντικά από τότε που άρχισε να ισχύει η οδηγία. Σε πολλές περιπτώσεις, οργανισμοί που προηγουμένως είχαν οριστεί αρμόδιοι οργανισμοί υπό την οδηγία ΗΜΣ επιδίωξαν το χαρακτηρισμό τους υπό την οδηγία P&TTE. Η εξήγηση αυτής της αύξησης φαίνεται ότι έχει δύο συνιστώσες.

Πρώτον, η φύση των καθηκόντων του κοινοποιημένου οργανισμού είναι απλούστερη και, επομένως, περισσότεροι οργανισμοί είναι ικανοί να τα εκτελέσουν. Τα καθήκοντα αυτά δεν απαιτούν επενδύσεις σε εξοπλισμό δοκιμών ή άλλες δαπανηρές εγκαταστάσεις. Επομένως, ο χαρακτηρισμός του κοινοποιημένου οργανισμού είναι μια οριακή προσθήκη σε έναν οργανισμό που είναι ήδη ενεργός στον τομέα των δοκιμών ή της πιστοποίησης ραδιοφωνικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, ασχέτως του αν αυτό γίνεται εθελοντικά ή συνδέεται με άλλες οδηγίες.

Δεύτερον, υπάρχουν ζητήματα σχετικά με τις δυνάμεις της αγοράς. Για τους κοινοποιημένους οργανισμούς, ο χαρακτηρισμός του κοινοποιημένου οργανισμού θεωρείται ως πλεονέκτημα σε μια άκρως ανταγωνιστική αγορά. Οι κατασκευαστές ενισχύουν αυτήν την άποψη. Εφόσον ένας κατασκευαστής μπορεί να επιλέξει τη συμμετοχή ενός τρίτου στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων του, είναι πιθανό να επιλέξει έναν που είναι επίσης ικανός να ενεργεί ως κοινοποιημένος οργανισμός, ακόμα και αν αυτό δεν απαιτείται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Με τον τρόπο αυτό καθιερώνεται μια θετική σχέση που ενθαρρύνει τη χρήση ενός κοινοποιημένου οργανισμού ακόμη και όταν δεν υπάρχει νομική υποχρέωση γι' αυτό. Μια παρόμοια αλλά πιο ακραία μορφή συμπεριφοράς έχει παρατηρηθεί σε σχέση με την οδηγία χαμηλής τάσης, όπου δεν έχει οριστεί ρόλος αξιολόγησης της συμμόρφωσης πριν από την κυκλοφορία στην αγορά για τους κοινοποιημένους φορείς αλλά οι δυνάμεις της αγοράς δίνουν αξία στη συμμετοχή του.

Από το εξωτερικό της Κοινότητας, υπάρχει μια επιπλέον διάσταση σε αυτό το δεύτερο ζήτημα. Οι επίσημα τεκμηριωμένες γνωμοδοτήσεις των κοινοποιημένων οργανισμών δίνουν συχνά την εντύπωση παλαιότερων πιστοποιητικών έγκρισης τύπου και έχουν αποκτήσει κάποια αναγνώριση σε τρίτες χώρες ως αντικαταστάτες αυτών των πιστοποιητικών.

Ανταποκρινόμενοι στο έγγραφο Certif. 94/6⁸, οι κοινοποιημένοι οργανισμοί δημιούργησαν την ένωση συμμόρφωσης P&TTE, που έχει έναν επίσημο σύνδεσμο στο TCAM. Κύριος στόχος της ένωσης είναι να διασφαλίσει τη συνεκτικότητα μεταξύ των γνωμών που εκδίδουν οι κοινοποιημένοι οργανισμοί. Καλεί σε ευρύτερη συμμετοχή τους κατασκευαστές, τα

⁸ Πλαίσιο συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ κοινοποιημένων φορέων, των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπό τις κοινοτικές οδηγίες εναρμόνισης με βάση τη νέα προσέγγιση και τη συνολική προσέγγιση.

εργαστήρια δοκιμών, και τους φορείς αξιολόγησης της συμμόρφωσης σε τρίτες χώρες αλλά διατηρεί τη δυνατότητα να συνεργάζονται οι κοινοποιημένοι οργανισμοί ως ιδιωτική ομάδα με την Επιτροπή, εάν είναι απαραίτητο. Η Ένωση είναι πλήρως αυτοχρηματοδοτούμενη και συνεδριάζει περίπου δύο φορές κάθε έτος. Έχει δημοσιεύσει ορισμένα έγγραφα καθοδήγησης που απευθύνονται στα μέλη της τα οποία μπορούν να μεταφορτωθούν ελεύθερα από τον ιστοχώρο της Ένωσης⁹.

2.6. Εποπτεία της αγοράς

Με την απομάκρυνση από τα προγράμματα έγκρισης εκ των προτέρων, η αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς καθίσταται βασικής σημασίας στοιχείο της οδηγίας. Τα κράτη μέλη έχουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες για την αντιμετώπιση των μη συμμορφούμενων προϊόντων και υποχρεούνται να γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις αρχές που είναι αρμόδιες για καθήκοντα εποπτείας. Ωστόσο, η κατανομή συγκεκριμένων καθηκόντων στις επιμέρους αρχές και οι λειτουργικές λεπτομέρειες είναι εθνικά θέματα.

Σε ορισμένα κράτη μέλη η οργάνωση της χρηματοδότησης της εποπτείας της αγοράς αποδείχθηκε δυσχερής λόγω της έλλειψης δυνατότητας μετακύλισης του κόστους στους κατασκευαστές. Σε άλλα κράτη μέλη είναι δυνατή η μετακύλιση του κόστους αυτού, όταν διαπιστώνεται ότι τα προϊόντα δεν συμμορφώνονται.

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι ιδιαίτερα σημαντική η ανάγκη για συνεργασία μεταξύ των διοικήσεων για την ανταλλαγή των ορθών πρακτικών σχετικά με την αντιμετώπιση των μη συμμορφούμενων προϊόντων. Η ομάδα διοικητικής συνεργασίας (ADCO) βάσει της οδηγίας P&TTE συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της TCAM με αυτό τον ιδιαίτερο στόχο, ακόμα και αν στην αρχή εστιάστηκε σε άλλα ζητήματα. Σε ένα βαθμό, η ADCO μπορεί να παραλληλιστεί με την ομάδα εργασίας RR11 της CEPT/ECC, η οποία εργάστηκε για μια έκθεση σχετικά με τις πτυχές της εποπτείας της αγοράς που αφορούν την επιβολή των κανόνων. Το πεδίο δράσης της ομάδας εργασίας RR11 είναι ευρύτερο από την εποπτεία της αγοράς στο πλαίσιο της οδηγίας. Για παράδειγμα, περιλαμβάνει μηχανισμούς για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους όρους χορήγησης αδειών. Η συνεργασία της ADCO και της RR11 εντείνεται όλο και περισσότερο, πρόσφατα συνεργάστηκαν για μια εκστρατεία με θέμα τη διοικητική μη συμμόρφωση.

Τα αποτελέσματα μιας έρευνας στην οποία βασίστηκαν εν μέρει οι εργασίες για την έκθεση της RR11 δείχνουν ότι οι πρακτικές εποπτείας των κρατών μελών εμφανίζουν μεγάλες διαφορές. Ορισμένα ενεργούν μόνον βάσει καταγγελίας, ενώ άλλα έχουν δομημένα προγράμματα για δραστηριότητες τακτικής και έκτακτης εποπτείας. Η έκταση των δραστηριοτήτων αυτών περιορίζεται κατά κανόνα από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Δεν έχει ακόμα αναπτυχθεί αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών για να εξασφαλιστεί αποτελεσματική και ενιαία εποπτεία στην ΕΕ. Έχουν διαμορφωθεί ηλεκτρονικά μέσα ανταλλαγής πληροφοριών, αλλά η αποτελεσματικότητά τους φαίνεται ανεπαρκής.

Δεδομένης της έκτασης των αλλαγών που επέφερε η οδηγία, ιδιαίτερα της μείωσης των ελέγχων του ραδιοεξοπλισμού πριν από τη διάθεσή του στην αγορά, θα ήταν αναμενόμενο να υπάρξει σημαντικός αριθμός κοινοποιήσεων ρητρών διασφάλισης. Ωστόσο, αυτό δεν συμβαίνει. Έως την 1^η Ιουνίου 2003 μόνον 20 τέτοιες ενέργειες έχουν κοινοποιηθεί από τρία μόνον κράτη μέλη, εκ των οποίων μία ασχολείται αποκλειστικά με τη συμμόρφωση ως προς

⁹ <http://www.rtteca.com>

την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα. Ωστόσο αναμένεται ότι, αφού σταθεροποιηθεί, ο αριθμός των ρητρών διασφάλισης θα είναι συγκρίσιμος με εκείνους που ίσχυαν στο πλαίσιο της οδηγίας περί ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, δηλ. περίπου 100-200 ετησίως. Η εκστρατεία για τη διοικητική συμμόρφωση έδειξε ότι υπάρχουν υψηλά επίπεδα μη συμμόρφωσης, γεγονός που δηλώνει ότι οι κατασκευαστές δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τις υποχρεώσεις τους βάσει της οδηγίας, οι οποίες συνεπώς ενδέχεται να είναι υπερβολικά πολύπλοκες.

Η πείρα που έχει αποκομιστεί από τις κοινοποιημένες ενέργειες διασφάλισης καταδεικνύει ότι η επίσημη διαδικασία του άρθρου 9 είναι ιδιαίτερα επαχθής, ενώ ο χρόνος για μια επίσημη γνωμοδότηση είναι ιδιαίτερα μακρύς (κατά κανόνα μεταξύ 6 και 12 μήνες). Οι διατάξεις της οδηγίας δεν είναι ρεαλιστικές. Υποχρεώνουν την Επιτροπή να γνωμοδοτήσει σχετικά με όλες τις κοινοποιημένες ενέργειες διασφάλισης. Όταν τα προϊόντα δεν κυκλοφορούν πλέον στην αγορά της Κοινότητας λόγω της εθνικής ενέργειας και ο κατασκευαστής δεν υποβάλλει ένσταση για την ενέργεια αυτή, η προστιθέμενη αξία μιας τέτοιας γνώμης είναι αμφισβητήσιμη. Η εν λόγω γνώμη πρέπει στη συνέχεια να εκδοθεί εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση, αφού έχει ζητηθεί η γνώμη της μόνιμης επιτροπής. Δεδομένου ότι, στην πράξη, τα κράτη μέλη χρειάζονται 6 με 12 μήνες για να κοινοποιήσουν τα εθνικά μέτρα, τη στιγμή της έκδοσης της γνώμης από την Επιτροπή το εν λόγω προϊόν δεν κυκλοφορεί στην αγορά ήδη επί ένα ή δύο έτη.

Η κατάσταση αυτή απαιτεί μια ριζική αναθεώρηση του σκοπού και των λεπτομερών διαδικασιών της οδηγίας, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η ουσιαστική εποπτεία της αγοράς και η αποτελεσματική αντιμετώπιση των μη συμμορφούμενων προϊόντων. Η κατάσταση αυτή δεν χαρακτηρίζει μόνο τη συγκεκριμένη οδηγία. Το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του σχετικά με την ανακοίνωση περί νέας προσέγγισης ζητά μια οριζόντια αναθεώρηση τέτοιων διατάξεων.

2.7. Ηλεκτρομαγνητικά πεδία

Η σύσταση 1999/519/EK του Συμβουλίου καθορίζει ένα πλαίσιο για τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού στις περιοχές συχνοτήτων από 0 Hz έως 300 GHz. Πριν από αυτό, είχε δοθεί εντολή στη CEN, τη CENELEC και στο ETSI να διαμορφώσουν πρότυπα τα οποία να καλύπτουν τις συνέπειες των περιοχών συχνοτήτων που χρησιμοποιούνται συχνότερα, και ιδιαίτερα αυτών που χρησιμοποιούνται από τα κινητά τηλέφωνα.

Ο αριθμός των κοινοβουλευτικών ερωτήσεων που έχουν υποβληθεί για το ζήτημα αυτό (πάνω από 30 γραπτές ερωτήσεις¹⁰ για την περίοδο έως τον Αύγουστο του 2003) μαρτυρεί το επίπεδο της δημόσιας ανησυχίας σχετικά με τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία. Συνολικά, οι ερωτήσεις σχετικά με τους σταθμούς βάσης (που άτυπα αναφέρονται ως «ιστοί») ήταν συχνότερες από τις ερωτήσεις για τις συσκευές χειρός, πιθανώς λόγω της ιδιαίτερα έντονης οπτικής εντύπωσης που προκαλούν οι ιστοί.

Το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας P&TTE καθορίζει την ακόλουθη ουσιαστική απαίτηση: «η προστασία της υγείας ή της ασφάλειας των χρηστών καθώς και οποιουδήποτε άλλου προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των στόχων της οδηγίας 73/23/EOK¹¹, όσον αφορά τις απαιτήσεις ασφαλείας, αλλά χωρίς την επιβολή κατώτατου

¹⁰ <http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/rte/questions.htm>

¹¹ Οδηγία 73/23/EK του Συμβουλίου, της 19^{ης} Φεβρουαρίου 1973, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στο ηλεκτρολογικό υλικό που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσεως, EE L 77/29 της 26.3.1973.

ορίου τάσης¹².» Αυτή η απαίτηση παρέχει σαφώς προστασία από όλες τις συσκευές που καλύπτονται από την οδηγία P&TTE, συμπεριλαμβανομένου του ραδιοεξοπλισμού που λειτουργεί με μπαταρίες, όπως π.χ. τα κινητά τηλέφωνα τα οποία δεν καλύπτονται από την ίδια την οδηγία 73/23/ΕΟΚ.

Στο πλαίσιο των αρχικών εντολών σημειώθηκε μικρή πρόοδος. Οι εντολές ανανεώθηκαν το 2000 έτσι ώστε να βασίζονται στη σύσταση του Συμβουλίου και στην οδηγία P&TTE. Τονίστηκε ιδιαίτερα η επείγουσα ανάγκη για εναρμονισμένα πρότυπα που να καλύπτουν τις συσκευές κινητών τηλεφώνων. Τα πρότυπα αυτά έγιναν διαθέσιμα από το καλοκαίρι του 2001. Έκτοτε έχουν εκδοθεί και άλλες πράξεις που καλύπτουν τις διατάξεις χαμηλής ισχύος και τους αντικλεπτικούς μηχανισμούς.

Τα πρότυπα που αφορούν τους σταθμούς βάσης εξετάζουν τις πτυχές του εξοπλισμού, της εγκατάστασης και των επιτόπιων μετρήσεων· κατά συνέπεια θα πρέπει να παρέχουν ολοκληρωμένη κάλυψη των συνεπειών της έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία από ιστούς κινητής τηλεφωνίας. Στο πλαίσιο της οδηγίας P&TTE, τα εν λόγω πρότυπα προσδίδουν στον εξοπλισμό τεκμήριο συμμόρφωσης ως προς τις ουσιαστικές απαιτήσεις «όταν εγκαθίσταται και συντηρείται κατάλληλα και χρησιμοποιείται για τον προορισμό της». Εφόσον οι ιστοί κινητής τηλεφωνίας συχνά εξυπηρετούν διάφορα στοιχεία εξοπλισμού, τα οποία πιθανώς ανήκουν σε περισσότερους από έναν φορέα εκμετάλλευσης δικτύου, τότε είναι σαφές ότι η «θέση σε λειτουργία» κάθε στοιχείου πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη συγκεντρωτική επίδραση όλου του εξοπλισμού. Αναμένοντας να καταστούν διαθέσιμα όλα τα σχετικά πρότυπα από την CENELEC, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να εφαρμόζουν εθνικά πρότυπα¹³ τα οποία ερμηνεύουν τις βασικές απαιτήσεις της οδηγίας. Επιπλέον, το άρθρο 7 παράγραφος 2 επιτρέπει στα κράτη μέλη να περιορίζουν τη θέση σε λειτουργία των σταθμών βάσης και άλλου ραδιοεξοπλισμού για λόγους σχετικούς με την υγεία. Η Επιτροπή τονίζει ότι οι τεχνικές πτυχές τέτοιων κανονισμών πρέπει να κοινοποιούνται βάσει της οδηγίας 98/34/ΕΚ. Αυτού του είδους οι κανονισμοί δεν επιδιώκουν την επιβολή πιο επαχθών ορίων από αυτά που προβλέπει η οδηγία. Πολλοί τέτοιοι κανονισμοί εκδίδονται ως πολεοδομικοί κανονισμοί σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο και δεν είναι σαφές εάν πρέπει να κοινοποιούνται. Συνήθως καθορίζουν τις υποχρεώσεις συντοπισμού έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται ο αριθμός των ιστών, τις ελάχιστες αποστάσεις των ιστών από το κοινό ή την απαγόρευση κατασκευής ιστών κοντά σε σχολεία και νοσοκομεία. Ο κύριος στόχος των κανονισμών αυτών είναι να ανταποκριθούν στις ανησυχίες του κοινού σχετικά με τους αντιληπτούς κινδύνους για την υγεία που ενδεχομένως ενέχουν οι ιστοί. Με λίγες εξαιρέσεις, η έκθεση λόγω της ύπαρξης σταθμών βάσης είναι στην πράξη πολύ χαμηλότερη (κατά 1.000-100.000) από τα όρια που συνιστά το Συμβούλιο, τα οποία θεωρείται ότι παρέχουν υψηλή προστασία από τις δυσμενείς συνέπειες. Ωστόσο, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η τοποθέτηση των ιστών σε μεγάλες αποστάσεις από το κοινό επιφέρει μεγαλύτερα επίπεδα έκθεσης, καθώς η ισχύς που απαιτείται για την επικοινωνία αυξάνει με την απόσταση, αντιβαίνοντας έτσι στον στόχο των χαμηλότερων επιπέδων έκθεσης.

Στα τέλη του 2001 η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών εξέτασε κατά πόσον η σύσταση του Συμβουλίου είναι κατάλληλη ως πλαίσιο για το συνεχιζόμενο

¹² Ο όρος «τάση» εδώ αφορά την τάση παροχής ρεύματος του εξοπλισμού.

¹³ Βλέπε για παράδειγμα την έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Implementation report on the Council Recommendation limiting the public exposure to electromagnetic fields (0 Hz to 300 GHz)» (Έκθεση εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου περί περιορισμού της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία) που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα

http://europa.eu.int/comm/health/ph/programmes/pollution/implement_rep_en.pdf

έργο τυποποίησης στον τομέα των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων. Στις 30 Οκτωβρίου 2001, η επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον (CSTEE) με έδρα τις Βρυξέλλες εξέδωσε γνώμη με θέμα τις ενδεχόμενες συνέπειες των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, των πεδίων ραδιοσυχνότητας και των συχνοτήτων μικροκυμάτων. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες δεν δικαιολογούν την αναθεώρηση των ορίων έκθεσης που έχουν καθοριστεί από τη σύσταση του Συμβουλίου και ότι τα επιστημονικά στοιχεία δεν επαρκούν για την πρόταση εναλλακτικής λύσης. Το 2004 προβλέπεται περαιτέρω αναθεώρηση της εν λόγω σύστασης.

2.8. Παρεμβολείς

Με την ευρεία διάδοση των υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, και ιδίως των GSM, έχει προκύψει η ανάγκη αντιμετώπισης, αφενός, των κοινωνικών προβλημάτων που δημιουργεί η ανάρμοστη χρήση (π.χ. ενοχλητικά σήματα κλήσης και συνομιλίες), αλλά και, αφετέρου, των ανησυχιών για την ασφάλεια (στις φυλακές ή τα νοσοκομεία για παράδειγμα). Παρ' ότι γενικά τέτοια προβλήματα αντιμετωπίζονται με εθελοντικούς μηχανισμούς (σήματα που απαγορεύουν τη χρήση, κοινωνικός έλεγχος, απαγόρευση των συσκευών χειρός), ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν εκφράσει την επιθυμία αντιμετώπισής τους μέσω της παρεμπόδισης της επικοινωνίας με τεχνικά μέσα. Αυτή η εξέλιξη έχει προκαλέσει σοβαρές ανησυχίες στη μόνιμη επιτροπή και σε άλλα ρυθμιστικά σώματα. Μια τέτοια προσέγγιση θα νομιμοποιούσε την πώληση και την ανεξέλεγκτη διάδοση των λεγόμενων «απλών παρεμβολέων (simple jammers)». Αυτοί θα μπορούσαν να έχουν ως συνέπεια τη δημιουργία μεγάλου αριθμού κενών στην κάλυψη που παρέχουν τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, την ανάλογη μείωση της ποιότητας των υπηρεσιών και της πρόσβασης σε υπηρεσίες επείγουσας ανάγκης, καθώς και την ακύρωση μέρους της κάλυψης που έχει χορηγηθεί νόμιμα στους φορείς εκμετάλλευσης μέσω αδειών.

Προς το παρόν (Νοέμβριος 2003), αυτές οι διατάξεις παραμένουν παράνομες, εφόσον κανένα κράτος μέλος δεν έχει καθιερώσει συγκεκριμένο κανονισμό που να διευκρινίζει τους όρους βάσει των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Είναι επίσης επιτακτική ανάγκη για τις δημόσιες αρχές στην ΕΕ να ξεκινήσουν έναν εμπειριστατωμένο διάλογο με τις οργανώσεις εκείνες που επιδιώκουν την απαγόρευση των επικοινωνιών γενικής χρήσης μέσω GSM σε ορισμένα μέρη. Πρέπει να βρεθούν αποτελεσματικές λύσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου, χωρίς να υπονομεύεται η ευρεία διαθεσιμότητα των κινητών επικοινωνιών.

3. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

3.1. Γενικά

Οι εμπειρίες που αποκομίστηκαν από την οδηγία είναι θετικές. Η ενιαία αγορά ραδιοεξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού έχει βελτιωθεί ουσιαστικά με την κατάργηση των αποκλινοσών εθνικών διοικητικών διαδικασιών και με την αυξημένη εφαρμογή των εναρμονισμένων προτύπων αντί των εθνικών εγκρίσεων τύπου. Οι απλουστευμένες διαδικασίες μειώνουν τον διοικητικό φόρτο για τους κατασκευαστές, τις διοικήσεις και τους οργανισμούς πιστοποίησης. Η επακόλουθη ενοποίηση της βιομηχανίας πιστοποίησης της ΕΕ επέφερε την απώλεια ορισμένων θέσεων απασχόλησης, αλλά αυτό δεν είναι σημαντικό εάν συγκριθεί με άλλους βασικούς οικονομικούς παράγοντες που έχουν επηρεάσει τη βιομηχανία των τηλεπικοινωνιών.

3.2. Συμμόρφωση του ραδιοεξοπλισμού

Δεν έχει σημειωθεί αύξηση των επιβλαβών ραδιοηλεκτρικών παρεμβολών. Τα αρχικά αποτελέσματα της εποπτείας έχουν όντως αποδείξει την ύπαρξη ορισμένων περιπτώσεων τεχνικής μη συμμόρφωσης, αλλά δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτές είναι περισσότερες από ό,τι στο πλαίσιο προηγούμενων καθεστώτων. Στα τέλη του 2002 ορισμένα κράτη μέλη ξεκίνησαν μια ειδική εκστρατεία εποπτείας της αγοράς, η οποία εστιαζόταν στη διοικητική μη συμμόρφωση (λανθασμένη σήμανση, ελλιπής παροχή πληροφοριών κ.τ.λ.). Η εν λόγω εκστρατεία κατέδειξε το υψηλό ποσοστό μη συμμόρφωσης, αν και αυτού του είδους η διοικητική μη συμμόρφωση δεν φαίνεται να συσχετίζεται με τεχνική μη συμμόρφωση και αυξημένες παρεμβολές ούτε και με προβλήματα για τους καταναλωτές. Αυτό το γεγονός αμφισβητεί την αναλογικότητα αυτών των διατάξεων. Όπως φαίνεται, ορισμένοι κατασκευαστές υποθέτουν λανθασμένα ότι δεν απαιτείται η γνώμη του κοινοποιημένου οργανισμού όταν δεν υπάρχουν εναρμονισμένα πρότυπα που καλύπτουν τις απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας.

3.3. Καμία επίδραση στην ακεραιότητα των δικτύων

Δεν έχει τεθεί σε κίνδυνο η ακεραιότητα των δικτύων δημόσιων τηλεπικοινωνιών και αντίστοιχα δεν έχει αποβεί αναγκαία η επιβολή απαιτήσεων διασυνεργασίας στον τερματικό εξοπλισμό. Υπάρχουν ενδείξεις ότι ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου έχουν καθιερώσει τις προηγούμενες απαιτήσεις αξιολόγησης της συμμόρφωσης ως μέρος των προδιαγραφών των δημόσιων συμβάσεων ή ότι οριοθετούν το δίκτυο κατά τρόπο ώστε να διατηρούν μέρος του εξοπλισμού μέσα σε αυτό. Ιδιαίτερα στον τομέα των κινητών, αρχίζει να διαφαίνεται η ανάπτυξη της ομαδοποίησης εξοπλισμού με υπηρεσίες (ιδίως τα πολυμέσα), γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει τις επιλογές των καταναλωτών.

3.4. Τα προβλήματα που εντοπίζουν τα ενδιαφερόμενα μέρη

Μια έρευνα της TCAM εντόπισε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα θέματα που αναφέρονταν συχνότερα ήταν η πληροφόρηση των χρηστών (σήμανση και οδηγίες) δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 3· η κοινοποίηση του ραδιοεξοπλισμού που χρησιμοποιεί μη εναρμονισμένο φάσμα δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 4 (την οποία ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν ως μη ουσιαστική υποχρέωση) και η κοινοποίηση των διεπαφών δυνάμει του άρθρου 4 της οδηγίας. Διατυπώθηκαν επίσης πολλά σχόλια σχετικά με διάφορες πτυχές των διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, χωρίς όμως κάποιο από αυτά να επικρατεί.

Τα σημεία που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 αφορούν κυρίως τις ανησυχίες της διοίκησης σχετικά με την πιθανή επικάλυψη με παρόμοιες υποχρεώσεις για κοινοποίηση τεχνικών κανονισμών δυνάμει της οδηγίας 98/34/EK. Τα σημεία που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 προέρχονται από την πολύ μικρότερη αντιπροσωπευτική ομάδα των κατασκευαστών και φορέων εκμετάλλευσης που ανησυχούν για την αποκάλυψη των πληροφοριών σχετικά με τον ιδιοκτήτη, το απαιτούμενο περιεχόμενο της καθώς και τον πιθανό αντίκτυπο στο εμπορικό όφελος. Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω και σημειώνοντας το γεγονός ότι δεν έχουν εξασφαλίσει όλα τα κράτη μέλη τη δημοσίευση όλων των διεπαφών δικτύων, η δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τις διεπαφές δικτύων από φορείς εκμετάλλευσης των δημόσιων τηλεπικοινωνιακών δικτύων θεωρείται δυσανάλογη για τους μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης. Πρέπει να συζητηθεί εάν η δημοσίευση θα πρέπει να περιοριστεί στους φορείς εκμετάλλευσης που διαθέτουν σημαντική ισχύ στην αγορά. Οι

κατασκευαστές εκφράζουν την επιθυμία οι φορείς αυτοί να είναι άμεσα διαθέσιμοι, όταν είναι δυνατόν και στο Διαδίκτυο.

Σημειώθηκε και διορθώθηκε μικρός αριθμός γλωσσικών παρεκκλίσεων στο κείμενο της οδηγίας όπως αυτό έχει στις επίσημες γλωσσικές εκδοχές του.

Τα θέματα της πληροφόρησης των χρηστών (η οποία για ορισμένους δεν είναι ανάλογη με το αντικείμενό της) και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης είναι οριζόντιας φύσης και αντιμετωπίζονται καλύτερα στο πλαίσιο της συνολικής αναθεώρησης των οδηγιών της νέας προσέγγισης. Για τις συσκευές που δεν ανήκουν στην κατηγορία του ραδιοεξοπλισμού, δεν τίθενται άλλα θέματα.

Για τον ραδιοεξοπλισμό, η έρευνα της TCAM εντόπισε θέματα πρακτικού ενδιαφέροντος, τα οποία εξασθενούν τα πλήρη θετικά οφέλη της οδηγίας. Σε μεγάλο βαθμό, αφορούν τα δευτερεύοντα μέτρα στις εθνικές εκτελεστικές νομοθεσίες καθώς και θέματα εκτός του καθαρού πεδίου της οδηγίας, όπως ο εθνικός σχεδιασμός ραδιοφάσματος και τους σχετικούς με αυτόν περιορισμούς.

3.5. Παρεκκλίσεις μεταξύ των στόχων και των διατάξεων της οδηγίας και των εθνικών κανονισμών για τις ραδιοεπικοινωνίες

Τα εναρμονισμένα πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί από το ETSI λαμβάνουν πράγματι υπόψη τις μελέτες συμβατότητας, ενώ το μνημόνιο συμφωνίας μεταξύ του ETSI και της CEPT/ECC εξασφαλίζει ότι τα ρυθμιστικά στοιχεία ραδιοεπικοινωνιών περιλαμβάνονται στα πρότυπα. Ωστόσο, οι ρυθμιστικοί οργανισμοί σε ορισμένα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά τον ρόλο της τυποποίησης και των εναρμονισμένων προτύπων ως στοιχείων του ρυθμιστικού περιβάλλοντος των ραδιοεπικοινωνιών. Ορισμένοι κανονισμοί διεπαφών κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή βάσει των διαδικασιών που καθορίζει η οδηγία 98/34/EK· οι εν λόγω κανονισμοί ρύθμιζαν τα ζητήματα της παρούσας οδηγίας και απαιτούσαν από την Επιτροπή τη διατύπωση παρατηρήσεων ή την έκδοση λεπτομερών γνώμων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτοί οι κανονισμοί διαμόρφωσαν συνθήκες χρήσης οι οποίες έρχονταν σε σύγκρουση με τις απαιτήσεις των εναρμονισμένων προτύπων. Όπως φαίνεται, ορισμένοι ρυθμιστικοί φορείς δεν εμπιστεύονται επαρκώς την υποδομή της τυποποίησης, τείνοντας έτσι να διατηρούν αποφάσεις για την πρόσβαση συγκεκριμένων τεχνολογιών στην αγορά ως ρυθμιστικό προνόμιο στον τομέα του ραδιοεξοπλισμού. Αυτό το γεγονός δημιουργεί εντάσεις απέναντι στους σκοπούς της οδηγίας, η οποία προβλέπει διαφανείς κανόνες χρήσης του ραδιοφάσματος και ένα περιβάλλον φιλικό προς την καινοτομία.

Οι κανόνες για την απόκτηση πρόσβασης σε ραδιοφάσμα και η διαδικασία λήψης αποφάσεων για νέες κατανομές ιστορικά δεν έχουν εναρμονιστεί στην ΕΕ. Η απόκτηση ραδιοφάσματος για νέες τεχνολογίες αυτή τη στιγμή απαιτεί σημαντικές επενδύσεις σε προσπάθειες άσκησης πίεσης από τις εκάστοτε ομάδες συμφερόντων (lobbying), σε μελέτες τεχνικής συμβατότητας, σε χρόνο και μερικές φορές σε τέλη χρήσης ή πρόσβασης. Τα εμπόδια αυτά επηρεάζουν ειδικότερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και καταπνίγουν την καινοτομία. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι σε δυνάμει σημαντικών νέους τεχνολογικούς τομείς, η ανάπτυξη εναρμονισμένων ρυθμιστικών αποφάσεων στην Ευρώπη, οι οποίες να επιτρέπουν την πρόσβαση σε ραδιοφάσμα, υστερεί σε σύγκριση με άλλες μεγάλες οικονομίες. Υπάρχει ο κίνδυνος ένα δύσκαμπτο ρυθμιστικό πλαίσιο να καταστήσει την ΕΕ λιγότερο ελκυστική για καινοτόμα προϊόντα από τις ΗΠΑ, όπου η διαδικασία έκδοσης κανόνων είναι πιο διαφανής και ολοκληρωμένη, ενώ παράλληλα οι νέες τεχνολογίες ωθούνται ταχύτερα στην αγορά για επικύρωση. Η Επιτροπή έχει συγκροτήσει μια συμβουλευτική ομάδα για την πολιτική

ραδιοφάσματος¹⁴ η οποία ενδέχεται να είναι το κατάλληλο πλαίσιο για μια συζήτηση πολιτικής σχετικά με τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση της λήψης αποφάσεων. Στη συζήτηση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι δυνατότητες για πειραματική χρήση εντός της ΕΕ με σκοπό την παροχή βοήθειας στις μελέτες συμβατότητας, οι οποίες έως σήμερα παραμένουν σε μεγάλο βαθμό θεωρητικές, καθώς και η κατάρτιση πιο διαφανών διαδικασιών για τις εναρμονισμένες αποφάσεις της ΕΕ περί πρόσβασης σε ραδιοφάσμα.

Μια σημαντική πτυχή αυτών των συζητήσεων θα αφορά τους όρους υπό τους οποίους η χρήση του ραδιοφάσματος πρέπει να ρυθμίζεται μέσω της ρητής χορήγησης άδειας στους χρήστες ή/και στις συσκευές και της ισχυρής κατάτμησης του ραδιοφάσματος όσον αφορά τις διαφορετικές, ειδικές για κάθε τεχνολογία, ρυθμίσεις για τη χρήση ραδιοφάσματος στα κράτη μέλη. Η πείρα που έχει αποκομιστεί στις ζώνες συχνοτήτων του κώδικα διεθνούς διαχείρισης της ασφάλειας (ISM) έχει δείξει ότι η διαθεσιμότητα ενός γενικής χρήσης ραδιοφάσματος χωρίς τη χορήγηση άδειας (φάσμα «ελεύθερης διόδου») αλλά με κανόνες συγκατοίκησης (οι λεγόμενοι «κανόνες κυκλοφορίας» που καθορίζονται στα εναρμονισμένα πρότυπα) έτσι ώστε οι διατάξεις να μοιράζονται το ραδιοφάσμα, μπορεί να ενισχύσει την καινοτομία. Αυτό ισχύει σίγουρα για τις συσκευές μικρής εμβέλειας, οι οποίες αποτελούν ένα αυξανόμενο μέρος της αγοράς ραδιοεξοπλισμού. Παράλληλα, πρέπει επίσης να εξεταστεί η δυνατότητα για μεγαλύτερη εφαρμογή πιο ευέλικτων και λιγότερο εξαρτώμενων από την τεχνολογία όρων χρήσης των ζωνών φάσματος που λειτουργούν με άδεια. Οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις (γνωστικές διατάξεις, SDR - ραδιοεπικοινωνία μέσω λογισμικού, τεχνολογία υπερευρείας ζώνης) θα επιτρέψουν στους ρυθμιστικούς φορείς να είναι πιο ευέλικτοι και να εμπιστεύονται περισσότερο την τεχνολογία για να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική και χωρίς παρεμβολές χρήση του ραδιοφάσματος. Είναι σημαντικό για την ΕΕ να διαθέτει μια κοινή και ανεκτική πολιτική η οποία να επιτρέπει την ανάπτυξη τέτοιων τεχνολογιών, καταλήγοντας έτσι σε σαφείς κανόνες (και σε εναρμονισμένα πρότυπα) για την κατασκευή προϊόντων.

3.6. Προβλήματα κατά την αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με το ραδιοφάσμα

Από την προοπτική του κατασκευαστή, οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του ραδιοφάσματος δεν είναι εύκολα προσπελάσιμες. Η εναρμόνιση της μορφής των κοινοποιήσεων για τον εξοπλισμό που χρησιμοποιεί μη εναρμονισμένο ραδιοφάσμα σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 επιτεύχθηκε μόλις το 2003. Σημειώνεται μια απροθυμία για την εφαρμογή των αρχών της εσωτερικής αγοράς σε τέτοια θέματα. Έχουν δημοσιευθεί πολλά σχέδια ραδιοφάσματος αλλά δεν παρέχουν ουσιαστικές πληροφορίες για τον σχεδιασμό του εξοπλισμού και τη διάθεσή του στην αγορά, όπως π.χ. τους όρους χορήγησης αδειών. Επιπλέον, υπάρχει έλλειψη εναρμόνισης όσον αφορά τους τεχνικούς όρους χορήγησης αδειών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι κατασκευαστές να «δοκιμάζουν» τα κράτη μέλη με κοινοποιήσεις σχετικά με την πρόθεσή τους να θέσουν στην αγορά εξοπλισμό, έτσι ώστε να αντλήσουν πληροφορίες για το ραδιοφάσμα και ασφάλεια δικαίου. Παρ' ότι η διαδικασία κοινοποιήσεων χρησιμεύει ως μέθοδος άντλησης πληροφοριών για τους κατασκευαστές, με αυτόν τον τρόπο αποδεικνύεται ότι οι προσπάθειες να γίνουν διαθέσιμες σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι πληροφορίες σχετικά με τους κανόνες χρήσης ραδιοφάσματος (ιδίως μέσω του σχεδίου EFIS¹⁵) δεν επαρκούν ακόμα.

¹⁴ http://europa.eu.int/information_society/topics/ecomms/doc/shortcuts/radiospectrum/word/radio_spectrum_policy_group_decision/en.doc

¹⁵ <http://www.efis.dk/search/general>

Έχει καθιερωθεί μόνον ένας περιορισμένος κατάλογος εναρμονισμένων ζωνών συχνοτήτων όπου δεν χρειάζεται η κοινοποίηση εξοπλισμού. Την πρόοδο εμποδίζουν οι αποκλίνουσες λεπτομέρειες των κανόνων χρήσης του ραδιοφάσματος, ακόμα και όταν η ίδια η ζώνη συχνοτήτων είναι εναρμονισμένη. Υπάρχει ανάγκη για έναν μηχανισμό με τον οποίο κάθε κοινοποιημένη ρύθμιση να συγκρίνεται με τις ρυθμίσεις των άλλων κρατών μελών. Επίσης, πρέπει να γίνουν υποχρεωτικά κατά τρόπο αποτελεσματικό τα ειδικά μέτρα της CEPT για την εναρμόνιση ραδιοφάσματος στην ΕΕ, μέσω της απόφασης περί ραδιοφάσματος¹⁶. Η ίδια η απόφαση διατυπώνει την ανάγκη για βελτίωση της παροχής πληροφοριών σχετικά με τους όρους χρήσης του ραδιοφάσματος στην ΕΕ, και συνεπώς θα ήταν επωφελής ένας επικοινωνιακός συνδυασμός των δύο αυτών πράξεων.

Σε γενικές γραμμές, η σχετική έλλειψη πληροφοριών δυσχεραίνει για τους κατασκευαστές τον εντοπισμό όλων των όρων που πρέπει να πληρούνται πριν να μπορεί ένα προϊόν να χρησιμοποιηθεί σε κάποιο κράτος μέλος.

3.7. Πρέπει ο τερματικός εξοπλισμός να εξακολουθήσει να ρυθμίζεται βάσει της παρούσας οδηγίας;

Η απουσία ουσιαστικών απαιτήσεων βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 3 για τον τηλεπικοινωνιακό τερματικό ραδιοεξοπλισμό που δεν είναι ραδιοεξοπλισμός και η εκπονή της δυνατότητας να προβλέπονται ειδικές απαιτήσεις για τον εξοπλισμό αυτόν βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 3 σημαίνουν ότι η μόνες σχετικές ουσιαστικές απαιτήσεις για τον εν λόγω εξοπλισμό είναι εκείνες του άρθρου 3 παράγραφος 1. Στο άρθρο αυτό γίνεται άμεση παραπομπή στις απαιτήσεις προστασίας που καθορίζονται στις οδηγίες 73/23/ΕΟΚ και 89/336/ΕΟΚ. Συνεπώς προκύπτει το ερώτημα εάν μπορεί ο τηλεπικοινωνιακός τερματικός εξοπλισμός να αφαιρεθεί από αυτή την οδηγία και να αποτελέσει αντικείμενο της γενικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού καθώς και των οριζόντιων μέτρων της οδηγίας για τη χαμηλή τάση (LVD) και της οδηγίας για την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα (ΗΜΣ) (με την προϋπόθεση ότι το όριο χαμηλής τάσης της LVD θα καταργηθεί κατά την αναθεώρησή της). Εάν ισχύσει αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν παράγοντες με δεσπόζουσα θέση σε αυτή την αγορά και ότι οι διοικητικές διατάξεις των εν λόγω οδηγιών διαφέρουν από εκείνες της οδηγίας Ρ&ΤΤΕ. Πρέπει να δοθεί προσοχή έτσι ώστε να αποφευχθεί η εκ νέου εισαγωγή των εθνικών κανονιστικών διατάξεων περί τερματικών· πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ανάγκη για σταθερότητα της βιομηχανίας καθώς και η ομαδοποίηση του εξοπλισμού με τις δικτυακές υπηρεσίες, π.χ. με τη διατήρηση των υφιστάμενων υποχρεώσεων για τη δημοσίευση των διεπαφών δικτύου δυνάμει των κανονιστικών διατάξεων περί υπηρεσιών. Αυτό θα αντισταθμιστεί με την περαιτέρω απελευθέρωση αυτής της κατηγορίας εξοπλισμού και την διευθέτηση της ασάφειας που προκύπτει όσον αφορά τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται τόσο ως τερματικός όσο και ως συστατικό μιας υποδομής δημόσιου δικτύου τηλεπικοινωνιών¹⁷.

¹⁶ Απόφαση 676/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7^{ης} Μαρτίου 2002, σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για την πολιτική του ραδιοφάσματος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (απόφαση ραδιοφάσματος), ΕΕ L 108 της 24.4.2002.

¹⁷ Ο εξοπλισμός υποδομής (εκτός του ραδιοεξοπλισμού) που χρησιμοποιείται στα δίκτυα τηλεπικοινωνιών δεν εμπίπτει στο πεδίο της οδηγίας και δεν θα πρέπει να ρυθμίζεται πέραν των απαιτήσεων της οδηγίας για τη χαμηλή τάση (73/23/ΕΟΚ) και της οδηγίας για την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα (89/336/ΕΕ). Ωστόσο, ένα κράτος μέλος δέχεται ένα εθνικό σύστημα εγκρίσεων για τον μη ραδιοφωνικό εξοπλισμό υποδομής. Αυτό διασπά την αγορά, ειδικότερα για τους ευρυζωνικούς διαποδιαμορφωτές πρόσβασης (xDSL modems).

Άλλο ένα θέμα που πρέπει να εξεταστεί πριν να αποφασιστεί η εξαίρεση του τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού από την οδηγία P&TTE, είναι εάν η δυνατότητα πρόσβασης που θα μπορούσε να ενισχυθεί μέσω της εφαρμογής του άρθρου 3 παράγραφος 3 στοιχείο στ) θα μπορεί να εξασφαλιστεί κατάλληλα με την εφαρμογή άλλων οδηγιών.

3.8. Η οριοθέτηση της οδηγίας

Πρέπει να εξεταστεί η εφαρμογή της οδηγίας σε εξοπλισμό που λειτουργεί σε αεροναυτικές ζώνες συχνοτήτων. Οι εξαιρέσεις του παραρτήματος I είναι ασαφείς και ερμηνεύονται διαφορετικά από το εκάστοτε κράτος μέλος. Η Επιτροπή έχει υποβάλει προτάσεις στο Συμβούλιο για την εξέταση τέτοιου είδους εξοπλισμού σε ξεχωριστές οδηγίες.

Ο περιορισμός της οδηγίας στην κάλυψη μόνον του εξοπλισμού ραδιοεπικοινωνιών έχει προκαλέσει συζητήσεις σχετικά με την κάλυψη π.χ. των παρεμβολών, των ραντάρ και των ανιχνευτών ραντάρ. Παρ' ότι έχει διασαφηνιστεί η εφαρμογή της οδηγίας όσον αφορά τέτοιου είδους εξοπλισμό, ο καθορισμός του πεδίου εφαρμογής της ως «εξοπλισμού κατάλληλου να εκπέμπει και να λαμβάνει ραδιοκύματα θα διευκόλυνε τη λειτουργία της.

3.9. Ανάγκη για αναθεώρηση των διατάξεων που διέπουν τη μη συμμόρφωση

Η ορθή εφαρμογή της οδηγίας εξαρτάται από ένα αποτελεσματικό και ουσιαστικό σύστημα εποπτείας της αγοράς, το οποίο να ισχύει ομοιόμορφα σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτό δεν έχει ακόμα αναπτυχθεί πλήρως, ενώ πρέπει να είναι σαφής η εικόνα των δραστηριοτήτων εποπτείας της αγοράς και των ευρημάτων τους. Η μη εφαρμογή των πτυχών της οδηγίας που άπτονται της εποπτείας κινδυνεύει να υπονομεύσει το επίπεδο συμμόρφωσης, ιδίως όσον αφορά τον ραδιοεξοπλισμό. Η συνολική αναθεώρηση των οδηγιών της νέας προσέγγισης θα εξετάσει τα σχετικά γενικά θέματα, αλλά εξακολουθούν να μην επαρκούν οι μηχανισμοί που υποστηρίζουν την καθημερινή συνεργασία.

3.10. Σχέση και επικαλύψεις με άλλες οδηγίες

Για ιστορικούς λόγους, γίνεται διάκριση στη ρυθμιστική αντιμετώπιση μεταξύ, αφενός, των παρεμβολών που προκαλούνται από τους εκούσιους ραδιοπομπούς (οι οποίοι τώρα καλύπτονται από την οδηγία, ενώ στο παρελθόν καλύπτονταν από εθνικούς κανονισμούς έγκρισης) και, αφετέρου, των παρεμβολών από ακούσιους εκπομπούς (οι οποίοι καλύπτονται από την οδηγία περί ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας). Ο κύριος στόχος και των δύο οδηγιών είναι να αποφευχθούν οι παρεμβολές στις ραδιοφωνικές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Προκύπτει το ερώτημα εάν δικαιολογούνται οι αποκλίνουσες διατάξεις στις δύο οδηγίες. Η παρούσα κατάσταση δεν ευνοεί την ανάπτυξη της αγοράς για τις ραδιοφωνικές συσκευές χαμηλής ισχύος. Ο ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός και ιδίως οι επαγωγικώς συζευγμένες ιατροτεχνολογικές συσκευές στα 175 kHz είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση. Τον Απρίλιο του 2001, η TCAM ζήτησε από την ομάδα ECC της CEPT να ασχοληθεί με το ζήτημα αυτό προκειμένου να βρει μια γενική λύση για τέτοιου είδους διατάξεις. Σημειώθηκε πρόοδος όταν περιλήφθηκαν οι αλλαγές στη σύσταση 70-03 της ECC τον Ιούλιο του 2002. Ωστόσο, μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας έκθεσης, η εφαρμογή της εν λόγω σύστασης σε ορισμένα κράτη μέλη εκκρεμεί, και για τον λόγο αυτόν θα έπρεπε ενδεχομένως να δοθεί λύση με τη χρήση των διατάξεων της απόφασης περί ραδιοφάσματος.

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν αρχίσει να εκδίδουν εθνικούς κανονισμούς για να αντιμετωπίσουν τις παρεμβολές που προκαλούνται από καλώδια στα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα που χρησιμοποιούν τεχνολογίες όπως π.χ. τις τηλεπικοινωνίες μέσω ηλεκτρικού

δικτύου (Power Line Telecommunication), xDSL, δίκτυο ομοαξονικού καλωδίου ή τοπικό ραδιοδίκτυο (R-LAN), εκτός του πλαισίου των υφιστάμενων οδηγιών P&TTE ή ΗΜΣ. Ύστερα από συζητήσεις, συμφωνήθηκε ότι πρόκειται για φαινόμενα ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, τα οποία ήδη καλύπτονται από τις ισχύουσες οδηγίες. Η κατάρτιση των κατάλληλων εναρμονισμένων προτύπων βάσει των οδηγιών αυτών αποδείχθηκε δύσκολη και συχνά αμφισβητούμενη διαδικασία. Η Επιτροπή συνεχίζει τις συζητήσεις στο ζήτημα αυτό με τα κράτη μέλη σε όλα τα κατάλληλα πλαίσια¹⁸.

Δεν είναι ακόμα σαφής ο αντίκτυπος του ρυθμιστικού πλαισίου για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην οδηγία αυτή. Το εν λόγω πλαίσιο υπερβαίνει την παραδοσιακή εμβέλεια των δημόσιων τηλεπικοινωνιών, η οποία παραμένει η βάση για την οδηγία P&TTE. Η βιομηχανία καθόρισε την κατάργηση του όρου «δίκτυο δημόσιων τηλεπικοινωνιών» και τη μη εναρμονισμένη αντιμετώπιση των νέων τεχνολογιών από τα κράτη μέλη ως πιθανά ζητήματα. Η επόμενη αναθεώρηση του ρυθμιστικού πλαισίου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες το 2006 αποτελεί ευκαιρία για την εξέταση των ζητημάτων αυτών.

Σημειώνεται μια επικάλυψη όσον αφορά την κάλυψη των απαιτήσεων στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας περί ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας του εξοπλισμού που προορίζεται για χρήση στα μηχανοκίνητα οχήματα (95/54/ΕΟΚ). Η Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει τα θέματα αυτά σε αναθεώρηση της εν λόγω οδηγίας.

4. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΤΥΧΕΣ

Στο άρθρο 16 της οδηγίας εξετάζονται θέματα που αφορούν την κυκλοφορία στην αγορά τρίτων χωρών. Αυτά τα εμπόδια συνίστανται σε ένα συνδυασμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, διοικητικών και δασμολογικών φραγμών. Έχουν εφαρμοστεί διάφορες πολιτικές έτσι ώστε να μειωθούν οι φραγμοί στην πρόσβαση της αγοράς για τη βιομηχανία της ΕΕ.

Τα πρωτόκολλα των ευρωπαϊκών συμφωνιών για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και της αποδοχής των βιομηχανικών προϊόντων (PECA) αποσκοπούν στο να ενσωματώσουν τις αγορές των υποψήφιων κρατών μελών πριν από την ένταξή τους. Στο πλαίσιο των πρωτοκόλλων αυτών, οι υποψήφιες χώρες πρέπει να προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους σε αυτή της Κοινότητας. Παρά το γεγονός ότι πολλά από τα πρωτόκολλα που βρίσκονται στο στάδιο των διαπραγματεύσεων περιλαμβάνουν την οδηγία P&TTE, μόνον μία συμφωνία έχει περιλάβει την εν λόγω οδηγία (Μάλτα).

Στο πλαίσιο της οδηγίας P&TTE έχει συναφθεί μια ειδική συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης (ΣΑΑ) με την Ελβετία, δυνάμει της οποίας το καθεστώς της χώρας αυτής ενσωματώνεται στις ρυθμίσεις της ΕΕ.

Άλλες συμφωνίες αμοιβαίας αναγνώρισης έχουν συναφθεί μεταξύ της ΕΕ και της Αυστραλίας, του Καναδά, της Ιαπωνίας, της Νέας Ζηλανδίας και των ΗΠΑ. Σε καθεμία από αυτές περιλαμβάνεται ένα τομεακό παράρτημα τηλεπικοινωνιών που επιτρέπει να αναλαμβάνονται ορισμένες διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης της εκάστοτε τρίτης χώρας από σχετικούς διορισμένους οργανισμούς στην ΕΕ και αντίστροφα. Από την πλευρά

¹⁸ Τα πρακτικά ενός πρόσφατου εργαστηρίου στο θέμα αυτό βρίσκονται στη διεύθυνση: http://europa.eu.int/comm/enterprise/electr_equipment/emc/plcworkshop.htm

της ΕΕ, οι εν λόγω διαδικασίες εμπίπτουν στο πεδίο της οδηγίας P&TTE. Στις τρίτες χώρες, συνίστανται στις αντίστοιχες εθνικές διαδικασίες.

Η ΕΕ έχει κατορθώσει να εξασφαλίσει την αναγνώριση ορισμένων οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών, διευκολύνοντας έτσι την πρόσβαση στις αγορές των σχετικών τρίτων χωρών. Ωστόσο, η προσέγγιση των ΣΑΑ ενέχει σοβαρούς περιορισμούς. Κατά κύριο λόγο, οι συμφωνίες αυτές υπογραμμίζουν τις διαφορές των τεχνικών κανονισμών αφήνοντας λίγα περιθώρια για εναρμόνιση, ακόμα και όταν υπάρχει τεχνική συμβατότητα. Η διατήρηση των διαφορών αυτών απαιτεί σημαντικούς πόρους, τόσο από την Επιτροπή όσο και από τα κράτη μέλη.

Αυτή η κατάσταση εντείνεται από την αντίθεση μεταξύ, αφενός, της πλήρως ολοκληρωμένης προσέγγισης όσον αφορά την ασφάλεια, την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα και τη συμμόρφωση του ραδιοεξοπλισμού στο πλαίσιο της οδηγίας P&TTE, και, αφετέρου, της ξεχωριστής νομοθετικής κάλυψης όλων ή ορισμένων από αυτά τα θέματα στις νομοθεσίες των τρίτων χωρών. Αυτό σημαίνει ότι για τα τηλεπικοινωνιακά προϊόντα που εισάγονται σε μια τρίτη χώρα από την Ευρώπη, είναι αναγκαίο να υποβληθούν περισσότερα από ένα τομεακά παραρτήματα της συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης (συνήθως για την ασφάλεια και την ΗΜΣ εκτός από τις τηλεπικοινωνίες). Οι ΗΠΑ αποτελούν ιδιαίτερη περίπτωση, εφόσον έχουν ανασταλεί οι συζητήσεις με τον οργανισμό υγείας και ασφάλειας στην εργασία (Occupational Health and Safety Agency - OSHA) σχετικά με την εφαρμογή του παραρτήματος περί ασφάλειας, το οποίο απαιτείται και για τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό. Συνεπώς, οι σημαντικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν για να προχωρήσουν οι τηλεπικοινωνιακές ρυθμίσεις στο λειτουργικό στάδιο και οι επακόλουθες επιτυχίες που σημειώθηκαν εξουδετερώθηκαν όσον αφορά τις εξαγωγές από την ΕΕ στις ΗΠΑ.

Αντίθετα, η προσέγγιση της οδηγίας P&TTE είναι ολοκληρωμένη και άμεση. Η απορρύθμιση σε μερικές άλλες αγορές όπως στην Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία μείωσε σημαντικά τους φραγμούς πρόσβασης στην αγορά, θέτοντας έτσι σε αμφισβήτηση τη χρησιμότητα περαιτέρω εργασιών στον τομέα των συμφωνιών αμοιβαίας αναγνώρισης. Από την άλλη πλευρά, οι εκ των πραγμάτων εθελοντικές τεχνικές απαιτήσεις και τα συστήματα πιστοποίησης όπως το σύστημα VCCI στην Ιαπωνία μπορούν να θέσουν φραγμούς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής μιας συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης.

Για λόγους σαν αυτούς, δεν έχει ακόμα καταδειχθεί η άμεση πραγματική προστιθέμενη αξία των συμφωνιών αυτών για τους κατασκευαστές της ΕΕ και για συμφέροντα πιστοποίησης. Μία έμμεση συνέπεια των ΣΑΑ είναι ότι στηρίζουν την εναρμόνιση μέσω της ανταλλαγής ορθών πρακτικών και μέσω της καλύτερης κατανόησης των προβλημάτων που προκαλούνται από τις διαφορές των νομικών συστημάτων. Έχουν ήδη απλοποιηθεί πολλά συστήματα, εν μέρει ως αποτέλεσμα τέτοιων επαφών. Δυστυχώς, η έλλειψη πόρων από μέρος της Επιτροπής και των ρυθμιστικών φορέων της ΕΕ είχε ως επίπτωση να μην διατεθούν τα κατάλληλα κονδύλια για τη συνέχιση των φακέλων των εν λόγω συμφωνιών.

Εκτός του πλαισίου των ΣΑΑ, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου κατάρτισε ένα πρόγραμμα εργασίας για μη δασμολογικά μέτρα, στο πλαίσιο της συμφωνίας για την τεχνολογία της πληροφορίας (Information Technology Agreement - ΙΤΑ). Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει όχι μόνον την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και άλλα τεχνικά μέτρα αλλά και θέματα όπως οι τελωνειακές διαδικασίες, οι άδειες εισαγωγών, οι κρατικές προμήθειες, κ.τ.λ. Σχετικά με τα τεχνικά μέτρα, εκπονήθηκε μια εμπειρισταωμένη μελέτη των θεμάτων ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, η οποία έδειξε ότι οι φραγμοί πρόσβασης

στην αγορά συνδέονται κυρίως με τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης των προϊόντων και λιγότερο με τις αποκλίνουσες τεχνικές προδιαγραφές.

Η οικονομική επιτροπή του ΟΗΕ για την Ευρώπη έχει συγκροτήσει μια ομάδα εργασίας με θέμα τις πολιτικές τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης. Στο πλαίσιο της ομάδας αυτής δίνεται η ευκαιρία να ανταλλάγουν πληροφορίες για την εφαρμογή των διαφόρων ρυθμιστικών πολιτικών και των πολιτικών τυποποίησης και διατυπώνονται συστάσεις για την εναρμόνιση των πολιτικών αυτών. Έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες για να εφαρμοστεί το παγκόσμιο μοντέλο που πρότεινε η ομάδα αυτή για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, το οποίο είναι συμβατό με την κοινοτική νέα προσέγγιση¹⁹, σε ορισμένες ομάδες προϊόντων της οδηγίας P&TTE.

Ο ΟΟΣΑ έχει εκπονήσει μελέτη με θέμα «Standards-Related Barriers and Trade Liberalisation: Telecommunications Sector» (Φράγματα συνδεδεμένα με τα πρότυπα και απελευθέρωση του εμπορίου: ο τομέας των τηλεπικοινωνιών)²⁰. Διαπιστώθηκε ότι η απλούστευση των κανονιστικών ρυθμίσεων μπορεί να επιτευχθεί με την αυξανόμενη χρήση των διεθνών προτύπων, με την άρση των απαιτήσεων διαλειτουργικότητας ιδιαίτερα για τις ραδιοφωνικές διεπαφές και με την εμπιστοσύνη στη δήλωση συμμόρφωσης των προμηθευτών για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης.

Πρέπει να αναθεωρηθούν οι στρατηγικές για την άρση των εμπορικών φραγμών για τη βιομηχανία της ΕΕ. Η σημερινή εστίαση στις ΣΑΑ φαίνεται αναποτελεσματική.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η οδηγία έχει επιτύχει σαφώς τους αρχικούς της στόχους. Ωστόσο, η δημιουργία μιας εσωτερικής αγοράς για τον ραδιοεξοπλισμό και τον τερματικό τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, η οποία θα προωθεί την καινοτομία και θα στηρίζει την ανταγωνιστικότητα εξακολουθεί να παρεμποδίζεται από θέματα που υπερβαίνουν το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Η περαιτέρω πρόοδος για την επίτευξη των στόχων αυτών εξαρτάται από την εναρμόνιση και την απλούστευση των κανόνων για τη χρήση του ραδιοφάσματος και για την απόκτηση πρόσβασης σε αυτό από τις νέες εφαρμογές.

Η φύση των δυσκολιών που αντιμετωπίστηκαν κατά την εφαρμογή της οδηγίας αυτής δεν δικαιολογεί μια ενδεχόμενη αλλαγή πολιτικής. Ωστόσο, λόγω ορισμένων ελλείψεων που παρατηρήθηκαν και εμπειριών που αποκομίστηκαν ενδείκνυται μια περιορισμένη αναθεώρηση των νομικών διατάξεών της:

- Πρέπει να διαμορφωθούν οι δυνατότητες που θα επιτρέψουν να γίνουν νομικά δεσμευτικοί οι εκτελεστικοί όροι και οι ερμηνείες της οδηγίας μέσω μιας διαδικασίας επιτροπολογίας.
- Πρέπει να διερευνηθεί η πιθανότητα να αντικατασταθεί η χρήση του άρθρου 3 παράγραφος 3 στοιχείο ε) για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν την ασφάλεια των προσώπων και άλλους σκοπούς δημόσιου συμφέροντος από ρυθμίσεις ειδικές για κάθε κλάδο.

¹⁹ http://www.unece.org/trade/tips/docs/wp6_01/model-17r4e.doc

²⁰ [http://www.oilis.oecd.org/oilis/2001doc.nsf/LinkTo/td-tc-wp\(2001\)11-final](http://www.oilis.oecd.org/oilis/2001doc.nsf/LinkTo/td-tc-wp(2001)11-final)

- Πρέπει να διασαφηνιστεί η εφαρμογή της οδηγίας στον αεροναυτικό εξοπλισμό, ενώ πρέπει να εξεταστεί εάν πρέπει να περιληφθεί σε αυτήν ραδιοεξοπλισμός που δεν χρησιμοποιείται για τις τηλεπικοινωνίες.
- Πρέπει να βελτιωθούν οι διατάξεις που αφορούν την αντιμετώπιση των μη συμμορφούμενων προϊόντων. Ακόμα, πρέπει να εξασφαλιστεί ότι οι εν λόγω διατάξεις επιτυγχάνουν την αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς, ότι βελτιστοποιείται η χρήση των πόρων και ότι οι επίσημες γνώμες της Επιτροπής ζητούνται μόνον σε περίπτωση αμφισβητούμενων υποθέσεων μη συμμόρφωσης.
- Πρέπει να αναθεωρηθούν και να ευθυγραμμιστούν οι απαιτήσεις για την πληροφόρηση των χρηστών, τη σήμανση και άλλες διοικητικές διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και των άλλων οδηγιών της νέας προσέγγισης (ιδίως των οδηγιών περί χαμηλής τάσης και περί ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας). Από αυτή την άποψη, οι υποχρεώσεις πρέπει να είναι ανάλογες προς τον στόχο· όπου αυτό αρμόζει, θα πρέπει να εξεταστεί πώς να γίνουν διαθέσιμες οι σχετικές πληροφορίες σε όλες τις κατηγορίες χρηστών, ειδικότερα στα άτομα με αναπηρίες.
- Πρέπει να εξεταστεί εάν ορισμένες διατάξεις που υποχρεώνουν τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων να δημοσιεύουν τα χαρακτηριστικά των δικτύων τους μπορούν να καταργηθούν για τους μικρότερους φορείς.
- Πρέπει να διερευνηθεί εάν ο τερματικός εξοπλισμός που δεν είναι ραδιοεξοπλισμός μπορεί να αφαιρεθεί από την οδηγία, έτσι ώστε να καλύπτεται μόνον από τις οδηγίες ΗΜΣ και χαμηλής τάσης. Σε αυτή τη διαδικασία πρέπει να δοθεί προσοχή στην ύπαρξη παραγόντων με δεσπόζουσα θέση, στην πιθανή εκ νέου καθιέρωση εθνικών κανονισμών και στη συγκέντρωση του εξοπλισμού με τις δικτυακές υπηρεσίες, καθώς και στην ανάγκη των κατασκευαστών για σταθερότητα.
- Πρέπει να εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο θα εξασφαλιστεί ένα συνεκτικό καθεστώς που να διέπει τις παρεμβολές στο φάσμα ραδιοσυχνοτήτων τόσο για τις ραδιοφωνικές συσκευές όσο και για άλλα προϊόντα.
- Πρέπει να εξασφαλιστεί ότι οι διατάξεις και η ορολογία της οδηγίας θα καταστούν συμβατές με το πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Πρέπει ακόμα να εξεταστεί η πιθανότητα εφαρμογής του άρθρου 3 παράγραφος 3 στοιχείο στ) για να περιληφθούν οι απαιτήσεις προσπελασιμότητας για ορισμένους τύπους τερματικών. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον εξοπλισμό πρώτης ανάγκης, όπου πρέπει να εξασφαλίζεται η προσπελασιμότητα. Για τον σκοπό αυτόν, πρέπει να ξεκινήσουν συζητήσεις με τα κράτη μέλη ώστε να διευκρινιστεί η διαχωριστική γραμμή μεταξύ εξοπλισμού και δικτύων για θέματα που συνδέονται με την προσβασιμότητα αλλά και για να αναληφθούν κοινές ενέργειες που να υποστηρίζουν εναρμονισμένες λύσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο της ισχύουσας οδηγίας, προτείνονται ορισμένες ενέργειες που αποσκοπούν στο να βελτιώσουν την εφαρμογή της:

- Πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ κοινοποιημένων οργανισμών (Ένωση συμμόρφωσης P&TTE) και εθνικών ρυθμιστικών φορέων του ραδιοφάσματος

ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν οι κατευθυντήριες γραμμές για τα καινοτόμα προϊόντα δεν προκαλούν αντιδικίες.

- Η Επιτροπή πρέπει να μελετήσει τη συμβατότητα της οδηγίας με τις τεχνικές διατάξεις των τοπικών πολεοδομικών κανονισμών για τους σταθμούς βάσης.

Προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες, ως περαιτέρω μέτρα για να επιτευχθεί ο στόχος της δημιουργίας μιας εσωτερικής αγοράς για τον ραδιοεξοπλισμό και τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, η οποία να προωθεί την καινοτομία και να στηρίζει την ανταγωνιστικότητα:

- Περισσότερα είδη εξοπλισμού πρέπει να μεταφερθούν από την κατηγορία 2 (υπόκειται στους εθνικούς περιορισμούς) στην κατηγορία 1 (χρησιμοποιείται οπουδήποτε στην Κοινότητα). Η απόφαση για το ραδιοφάσμα θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί έτσι ώστε να επέλθει μεγαλύτερη εναρμόνιση του ραδιοφάσματος, ιδιαίτερα για τα καταναλωτικά προϊόντα και τις συσκευές μικρής εμβέλειας, όπου τα οφέλη της ενιαίας αγοράς για τους κατασκευαστές και τους καταναλωτές θα ήταν ουσιαστικά.
- Πρέπει να ξεκινήσουν συζητήσεις με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της οδηγίας για το ραδιοφάσμα, σχετικά με τον εξορθολογισμό της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για την κατανομή συχνοτήτων για νεοεμφανιζόμενες εφαρμογές· σε αυτές πρέπει επίσης να εξεταστεί η διαμόρφωση δυνατοτήτων για πειραματισμούς στην ΕΕ, έτσι ώστε να διαμορφωθεί ένα πιο ανεκτικό περιβάλλον που να ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της κατασκευαστικής βιομηχανίας της ΕΕ και τα κοινωνικά οφέλη εντός της ΕΕ.
- Στο ίδιο πλαίσιο, πρέπει να διεξαχθούν συζητήσεις με τα κράτη μέλη σχετικά με τα οφέλη που αποφέρει η πολιτική της μείωσης των φραγμών πρόσβασης στο ραδιοφάσμα και με τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις όσον αφορά τη μείωση της ανάγκης για ατομική απόκτηση άδειας και της άκαμπτης κατάτμησης του ραδιοφάσματος.

Όσον αφορά τις διεθνείς πτυχές, πρέπει να εξεταστεί η πραγματική προστιθέμενη αξία των σημερινών συμφωνιών αμοιβαίας αναγνώρισης. Η Επιτροπή πρέπει να διερευνήσει πιο αποτελεσματικούς τρόπους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων όσον αφορά την πρόσβαση της βιομηχανίας της ΕΕ στην αγορά.